

Hmeljar

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

LETO XXXIX

APRIL

ŠT. 4 - 1985

GLASILO SOZD HMEZAD, KI ZDRUŽUJE KMETIJSTVO ŽALEC * KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE * KMETIJSTVO ILIRSKA BISTRICA * KMETIJSKA ZADRUGA »DRAVA« Radlje * SADJARSTVO »MIROSAN« Petrovče * VRTNARSTVO Celje * KMETIJSKA ZADRUGA »SAVINJSKA DOLINA« Žalec * ČEBELARSKA ZADRUGA Petrovče * KMETIJSKA ZADRUGA SLOVENSKA BISTRICA * CELJSKA MESNA INDUSTRIJA * CELJSKE MLEKARNE Celje * HMEZAD EXPORT IMPORT Žalec * STROJNA Žalec * MINERVA Zabukovica * GOSTINSTVO IN TURIZEM Žalec * NOTRANJA TRGOVINA Žalec * JATA ZALOG Ljubljana * INTERNA BANKA HMEZAD * HRANILNO KREDITNA SLUŽBA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA Žalec in SKUPNE SLUŽBE SOZD HMEZAD

Je čas dozorel?

PRAVI IZPIT SE ZAČENJA

S sprejetjem sklepov o uresničevanju vodilne vloge ter krepitvi idejne in akcijske enotnosti zveze komunistov na 16. seji in CK ZKJ je prišla partijska razprava do logičnega vrhunca, ki mu mora slediti še bolj bistven korak - akcija za spreminjanje stanja in odnosov, ki so, kakor smo ugotovili, skrajno nezadovoljivi tako v zvezi komunistov kakor v družbi. Imperativ akcije je zgoščeni izraz vseh poslanic, hotenj in upanj, ki so jih izpričali tako vsepartijska razprava kakor dokumenti in razprava na seji. Izjemno politično težo ima dejstvo, da je zveza komunistov dobila poseben akcijski program do bližnjega 13. kongresa,

program, ki ga je napisalo članstvo, in ima zaradi tega poudarjeno obvezujočo naravo. Enako vrednost pa ima tudi politični kapital, ki ga je ustvarila razprava. Zveza komunistov namreč lahko računa na veliko mobilnost in prebujeni aktivizem članstva, in zadošljivosti malomeščanskega konformizma, nihilizma in oportunitizma, ki je krepko preplaval posamezne člane ZK, tudi nekatere vodilne, se je porodil revolucionarni optimizem. Skupaj z valom novega procesa demokratizacije odnosov v ZK bo v prihodnjem obdobju pri reševanju številnih nasprotij in odpravljanju težav močno pomagala

(Nadaljevanje na 2. strani)

Slavnostna seja delavskega sveta v Agrini

V počastitev desete obletnice Hmezadove delovne organizacije Agrine Žalec se je v drugi polovici februarja sestal delavski svet na slavnostni seji, ki so se je udeležili tudi predsednik izvršnega sveta občine Ervin Janežič, predsednik poslovnega odbora Hmezada mag. Vlado Gorišek in člani prvega delavskega sveta Agrine. Slavnostni govornik je bil direktor Agrine Ivan Debelak, ki je navzočim opisal razvojno pot delovne organizacije in poudaril, da je največja pridobitev desetih let uveljavitev na tržišču. Postali so med pomembnejšimi oskrbovalci kmetijstva v Hmezadu in prav tako industrije. Agrina je med največjimi kupci Agrosovih kmetijskih strojev, njegovo proizvodnjo pa v celoti oskrbujejo z barvami in laki.

Povedal je tudi, da so pred desetimi leti začeli poslovati z malo sredstvi, kljub temu pa so že čez dve leti odprli novo blagovnico, ki si je do današnjih dni ustvarila sloves izven občine in tudi republike.

-mn.

Predsednik delavskega sveta Agrine je vodil slavnostno sejo ob deseti obletnici.

Z urednikove mize

MOJIH 20 LET

Da, aprila mineva dvajset let, odkar sta me tov. Karel Kač, direktor splošnega oddelka KK in Vlado Plaskan, direktor KZ Savinjska dolina, snela s stolčka upravnika KZ Prebold in me oklicala za glavnega in odgovornega urednika Hmeljarja pri takrat mladem Kmetijskem kombinatu Hmezad. Začel sem iz nič. S kombinatom in Hmeljarjem smo skupaj rasli, se razvijali in veselili uspehov. Izpopolnjeval sem se po raznih strokovnih seminarjih od Toma Brejca, Podvina do FSPN. Uredil odnose s Cetisom, današnjim Aerom, ki Hmeljarja tiska že 55 let, se usposobil za tehničnega urednika in lektorja, uredil odnose z republiški organi in se afirmiral. Tako sem se vsa ta leta trudil, da je Hmeljar izhajal redno mesečno poln strokovnih in več ali manj aktualnih prispevkov. Sodeloval sem s kmeti in z delavci, z uredniškimi odbori in njihovimi predsedniki.

V tem času je po obratih nastala v uredništvu bogata zbirka fotografij, v hmeljarskem muzeju se je obogatila zbirka. V Savinovem salonu je bila razstava fotografij uredništva, 1976. leta tudi v Savinovem salonu razstava »30 let glasila Hmeljar v svobodi«. Izdali smo dve barvni razglednici o hmelju. Petdesetletnico celotnega izhajanja Hmeljarja smo praznovali skromno, a prsrčno v preurejenem hmeljarskem muzeju januarja 1980. in do sedanjim urednikom podelili priznanja. Ob tej priložnosti so izšle lične zlate značke. Poleg Hmeljarja sem še urejeval monografije krajev Letuš, Trnava, Gomilsko, Gotovlje, Griže z Zabukovico in Polzela ter četrti in peti Savinjski zbornik. Dolga leta sem bil član komisije za informiranje pri republiškem sindikatu, član medobčinskih in občinskih komisij za informiranje, član občinske komisije za ustanovitev Savinjskega občana, dolgoletni član Društva novinarjev Slovenije in njegove sekcije kmetijskih novinarjev. Več let sem predsedoval DKIT Žalec-Celje, bil sekretar ZK na upravi Hmezad, vodja delegacij, član DS in raznih komisij, organizator treh tečajev za dopisnike, tehnični urednik občinskega humorističnega lista Goflja in aktiven udeleženec vseh 22 dnevov hmeljarjev.

Živel sem za dolino.

Številnim dopisnikom, ki ste vsa leta sodelovali s Hmeljarjem, zavedajoč se svojega in njegovega poslanstva, številnim mladim in novim dopisnikom - skromna hvala.

inž. Vili Vybihal

IZ VSEBINE:

2. str.: Delo samoupravnih organov
4. str.: Siliranje trave
Hmelj - urnik obhodov pospeševalcev
5. str.: Med kooperanti
6. str.: Tapioka
8. str.: Na traktorje čimprej varnostne kabine ali varnostne loke
Pisali so o hmelju
10. str.: Prof. dr. Dolfe Cizej - 70-letnik
11. str.: Prvenstvo SOZD Hmezad Žalec v veleslalomu

Le z večjo
enotnostjo
bo laže
spreminjati
razmere

Je čas dozorel?

PRAVI IZPIT SE ZAČENJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

lo tudi kritično nezadovoljstvo članstva in delavskega razreda, saj bo izvajalo zaželeni revolucionarni pritisk predvsem na organe in telesa ZKJ z zahtevo, naj se zastruje in konkretizira odgovornost za dosledno izvajanje dogovorjenega, zato da ne bi ostalo vse pri starem.

Če pomen in kakovost sprejetih sklepov in 16. seje gledamo s tega vidika, potem smo lahko manj kritični, kot bi bili lahko glede na potek in način razprave ter glede na to, kolikšno zmožnost so člani CK ZKJ izpričali za opravljanje neizbežne ustvarjalne sinteze mnenj, idej in predlogov, ki sta jih ponudili razprava in znanost. Predvsem ne smemo gojiti iluzij ali zamegljevati stvari, misleč, da sklepi odgovarjajo na vsa vprašanja, čeprav so nedvomno korak naprej v primerjavi s predlogom sklepov 13. seje in čeprav jim je v marsičem uspelo izraziti duha in zahteve razprave. Vendar pa tako argumentirano branimo trditve, da so nekatera bistvena vprašanja, ob katerih se spotikano že dalj časa in ki so predmet ostrih polemik med posamezniki in forumi, po vrhu pa je članstvo od CK ZKJ terjalo, naj jih idejno pojasni in se do njih opredeli, ostala brez odgovora. Poleg vprašanja idejnoteoretskega razmišljanja o nasprotjih temeljnega proizvodnega družbenega odnosa, kajti to vprašanje zahteva seveda več časa in razmišljanja, je umanjala celovita idejna razlaga odporov dolgoročnemu programu skupaj z identificiranjem njihovih nosilcev, nadalje niso bili analizirani odnosi med vodstvi, uresničevanje demokratičnega centralizma, stopnja federalizacije ZK, ustreznost političnega sistema, odnosi med razvitimi in nerazvitimi, devizni sistem itd. Na to, da je bilo obravnavanje teh vprašanj odloženo in da so našla svoje mesto v programu dela CK ZKJ do 13. kongresa, sprejetim na seji, je najbrž vplivala tako plitvotaktična oportunistična kakor spoznanje o objektivnih in subjektivnih omejitvah CK ZKJ v sedanjih odnosih, ki vladajo v enotni zvezi komunistov, in ob sedanjem razmerju moči. To ni nujno slabo, ob pogoju, da se bomo reševanja teh vprašanj lotili tako hitro, odločno in učinkovito, kakor so bila odločno postavljena v razpravi, kajti ta vprašanja bi morala biti že zdavnaj razčiščena.

Na podlagi dejstva, da so bile med vseptijsko razpravo najost-

rejše kritike namenjene vodstvu, zlasti centralnemu komiteju ZKJ, in sicer zaradi nedoslednosti in oportunističnega odnosa do lastnih obveznosti, neenotnosti in nespoštovanja načela demokratičnega centralizma, so bila razumljiva in upravičena pričakovanja, da bo centralni komitej na 16. seji samokritično spregovoril o tem, kaj je to vodstvo storilo in česar ni, da bi se negativni procesi zaustavili. Ta pričakovanja se niso v celoti uresničila.

Na seji je dobila vso podporo zahteve, da naj se spremeni sedanja delovna metoda osnovnih organizacij in forumov, všteti centralni komitej ZKJ. CK ZKJ je očitno blokiran in ne more delovati kot politični center enotne ZK, kot »štáb revolucije«. Moral bi, kot je bilo rečeno, bolj vztrajno delati za idejno razčiščevanje in usklajevanje različnih pogledov in mnenj o najpomembnejših vprašanjih, ki nas težijo kot svinec, ne pa da jih odlaga v nedogled, boječ se, da s tem ne bi javno pokazal dejansko stopnjo enotnosti v svojih vrstah, zvezi komunistov in družbi. Opustiti moramo prakso splošenih pogovorov, nenehnega ponavljanja splošnih ugotovitev, čemur se tudi tokrat niso izognili, obvezno bi morali oblikovati kompletna stališča in jasne opredelitve. Delo članov vodstva se ne more končati s sedanjem na sejah: bolj mora služiti začenanju akcij in njihovem vodenju.

Med razpravo so se največkrat slišale besede enotnost, odgovornost, diferenciacija in spremembe, in ravno te besede bi morale vsebovati vsa gesla in vodila akcije, ki jo vodi zveza komunistov in jo mora zdaj po sprejetju sklepov izpeljati do konca. 16. seja je močno izrazila željo po enotnosti, in sicer ne po deklarativni, po enotnosti v splošnih opredelitvah, temveč po enotnosti, ki se kaže v revolucionarni disciplini in poštenosti, v tem, da se sklepi, sprejeti po demokratičnem boju mnenj, dosledno izvajajo. Takšno enotnost je mogoče doseči samo z doslednim izvajanjem odgovornosti ter delovno in idejnopolitično diferenciacijo. Vprašanje diferenciacije ima danes za zvezo komunistov razsežnost hamletovskega »biti ali ne biti«. Kajti skozi daljši čas je resnične in globoke diferenciacije manjkalo, posledica pa je bila, da se je v zvezi komunistov povečalo število nosilcev različnih ideologij in idej, od etatističnih in birokratsko-dogmatskih prek liberalističnih do meščanskih in tudi nacionalističnih, vse pa se v njenih vrstah bojujejo proti socialističnemu samoupravljanju, proti temu, da bi delavski razred upravljal svoje presežno delo in odločal o vseh vprašanjih. Nadaljnje sožitje z različnimi ideološkimi nasprotniki, moralno omajanih in ohranjanje nezmožnih in lenih bi bilo pogubno za uresničevanje ciljev, zastavljenih v sklepih, ki jih je sprejel od CK ZKJ. Seveda pri tem ne gre za kampanjo, temveč proces, med katerim se bo ob dejanjih pokazalo, kdo je komunist in kdo ni.

P. Z.

delo SAMOUPRAVNIH organov

Sekretarji OOKZ in člani koordinacijskega odbora sindikata SOZD so se sestali 14. 3. 1985

Člani koordinacijskega odbora in sekretarji OOKZ so posvetili največ vprašanj gospodarjenju SOZD v letu 1984. Predvsem je razprava potekala okrog delovnih organizacij, ki poslujejo z izgubo, kar poslabšuje in slabi celotni ekonomski položaj SOZD Hmezad.

Nadalje so delegati razpravljali še o gospodarskem planu SOZD za leto 1985. Pri planu so razpravljali ugotovljali, da bo v letu 1985 poseben problem proizvoditi tiste kmetijske proizvode, ki so ekonomsko nerentabilni (kot so mleko, meso, piščanci, itd.). Zaradi tega je čutili bojazen, da se bo ta proizvodnja, ki je nerentabilna, pričela zmanjševati.

13. marca 1985 se je sestal odbor samoupravne delavske kontrole SOZD Hmezad

Delegati so obravnavali poslovanje SOZD Hmezad v letu 1984 in poročilo o delovanju sanacijskih komisij. Delegati so predvsem v razpravah izražali zaskrbljenost nad gospodarjenjem v tistih DO, ki poslujejo z izgubo. Delovnim organizacijam, ki poslujejo z izgubo, bo potrebno v letu 1985 posvetiti vso pozornost s strani posloводства in strokovnih služb SOZD.

Odbor samoupravne delavske kontrole je obravnaval tudi gospodarski plan SOZD za leto 1985. Plan bo po mnenju delegatov težko realizirati predvsem z ekonomskega vidika, dočim bo fizični plan lažje realizirati.

Na koncu so delegati samoupravne delavske kontrole obravnavali in sprejeli poročilo o delu v dveletni mandatni dobi.

V. I.

10. seja delavskega sveta SOZD Hmezad je bila 26. 2. 1985 v Žalcu

Delegati so na seji obravnavali informacijo o poslovanju SOZD v letu 1984, sprejeli plan SOZD za leto 1985, obravnavali poslovanje Interne banke, sprejeli več samoupravnih sporazumov, imenovali direktorja DO Inženiring ter sprejeli predloge za priznanja inovatorjem SOZD.

Delegati so na seji sprejeli sledeče sklepe:

sprejeli so predhodno informacijo o poslovanju v letu 1984, poročila sanacijskih komisij za DO Mlekarno in KK Šmarje. Sprejeli so gospodarski plan SOZD Hmezad za leto 1985 z naslednjimi ukrepi:

PREDLOG SKLEPOV H GOSPODARSKEMU PLANU HMEZADA ZA LETO 1985

Sprejme se količinski in vrednostni plan poslovanja Hmezada za leto 1985. Glede na to, da so pogoji poslovanja v letu zelo nejasni, je sprejeti plan okvir, na osnovi katerega se bodo izpeljevale proizvodne in ostale poslovne naloge.

Plani vseh OZD, ki poslujejo z izgubo, se štejejo le kot možna varianta za pripravo skupnega Hmezadovega plana. Pri vseh OZD, ki so planirale zgubo, se zadoljuje sanacijske komisije, da pripravijo do naslednje seje temeljito analizo planskih možnosti in tudi plan, na osnovi katerega bo naravnana najprimernejša poslovna usmeritev. Pri članicah, kjer niso imenovane sanacijske komisije, je zadolžena služba in Eo.

Na osnovi zaključkov iz ocene poslovanja v letu 1984 so ugotovljena glavna žarišča problemov v Hmezadu.

Za uresničevanje plana je potrebno v vseh DO analizirati oziroma pripraviti pregled možnega ukrepanja na naslednjih področjih:

a) možnosti in ukrepi za obvladovanje inflacije;

b) obvladovanje ekonomičnosti poslovanja s predvidenimi ukrepi na deviznem področju glede zagotavljanja le-teh in zmanjševanja »šticung«;

- omejevanje porabe in cen reprodukcijskih materialov,

- izboljševanje tehnologij proizvodnje in tehnike poslovanja;

c) zmanjševanje obresti, ki najbolj obremenjujejo delitev dohodka:

- možni ukrepi glede zmanjšanja zalog,

- ukrepi za formiranje obratnih sredstev,

- možnosti zmanjševanja obrestnih mer, oziroma pridobivanja kvalitetnejših sredstev;

č) možnosti in povečevanje osebnih dohodkov:

- ukrepi za povečanje delovne storilnosti,

- usklajevanje količinskega obsega proizvodnje in števila delavcev,

- racionalizacija »režijskih« del na vseh nivojih,

- usklajenost s SaS o skupnih osnovah;

d) rentabilnost poslovanja

- z učinki ukrepov za zmanjšanje angažiranih sredstev v poslovanju,

- omejevanje investicij tistih, ki ne povečujejo donosnosti,

- ukrepi zunanje narave za povečevanje ostanka čistega dohodka, oziroma izboljšanje delitve dohodka;

e) **zboljšanje poslovanja OZD**, ki planirajo izgubo in tistih, ki do sedaj poslujejo z izgubo:

- izdelava ukrepov na proizvodnem sektorju glede na donosnost proizvodnje,

- omejevanje oziroma ukinjanje nedonosnih proizvodov,

- kadrovske zamenjave in okrepitve,

- pridobitev kvalitetnejših sredstev za saniranje zatečene situacije (zguba, angažirana sredstva).

Ukrepov od a) do e) bodo sestavni del planov in jih bo potrdil kot skupne delavski svet Hmezada.

Ukrepe pod točko 3 je potrebno utemeljiti s primerjalno analizo plana s podatki zaključnega računa. Ob večjem odstopanju je potrebno pripraviti popravek plana.

Na predlog odbora za proizvodnjo se pri delu upoštevajo še naslednji elementi:

- primerna stopnja izkoriščenosti proizvodnih kapacitet,

- povečevanje kvalitete proizvodov (standardizacija) za izvoz,

- izboljševanje tehnologije,

- speljati medsebojne proizvodne povezave znotraj Hmezada ter urediti razmerja delitve v dobrem in v skupnem tveganju,

- v vseh OZD z izgubo se naj imenujejo posebni organi za izpeljavo sanacije.

Kmetijska proizvodnja (primarna in tudi predelava) je trenutno v najtežjih razmerah, zato je potrebno doseči pri družbeno-političnih skupnostih spremembo ekonomskih pogojev z vsemi možnimi ukrepi (subvencije, cene, itd.).

Poleg tega so sprejeli tudi devizo bilanco za leto 1985, plan skupnega sklada skupne porabe, plan solidarnostnega sklada skupne porabe, plan kadrov in plan stanovanjske izgradnje. V zvezi s sprejemom informacije o poslovanju Interne banke je bila leta zadolžena za izdelavo izhodišč finančne politike, HKS pa je bila zadolžena za izdelavo informacije o efekih naložb in sredstev HKS.

Sprejeli so SaS o poslovnem sodelovanju z Biotehniško fakulteto iz Ljubljane, VTOZD Agronomija in SaS o poslovnem sodelovanju z IBT Trbovlje.

Za direktorja DO Hmezad-Inženiring je delavski svet imenoval dr. Borisa Skalina.

Potrdil je predlog komisije za inovacije SOZD o podelitvi priznanj SOZD Hmezad inovatorjem za tehnične izboljšave in koristne predloge.

Delavski svet je sprejel svoj program dela za leto 1985, nadalje informacijo o delu plansko-poslovne skupnosti Hmezad-Merx, v konzorcij za razvoj Ribniškega Pohorja je za delegata imenoval Hauzer Alojza, direktorja KZD, in Glušič Ivana, vodjo razvojnega oddelka DSSS SOZD in soglašal s pristopom SOZD Hmezad (razen DO Minerva) k branžnemu sporazumu

IMENOVANJA V SOZD

Boris Skalin, roj. 1930 leta, doktor biotehniških znanosti, doslej vodja oddelka za pripravo in izvedbo investicij v DSSS SOZD, je bil imenovan za direktorja DO Hmezad Inženiring.

Robert PLASKAN, roj. 1949. leta, ekonomist iz Žalca, doslej zaposlen v SIP Šempeter je bil imenovan za pomočnika direktorja za komercialne posle TOZD Grames v DO Strojna Žalec.

Ivan GOLIČNIK, magister živilske tehnologije, roj. 1944. leta doslej programer razvoja živilsko-predelovalne industrije v DSSS, je bil imenovan za vodjo področja proizvodnje v Mlekarni Arja vas.

Vera vase je prva skrivnost uspeha

Priprave na 10. kongres ZSS Slovenije so dobile konkretno vsebinsko podlago. Saj potekajo v izjemno zapletenih družbenih in političnih razmerah. Zato se v tej aktivnosti mora vključevati vse članstvo. Andrej Marinc je zahteval, da na kongres pridemo z dosežki, ki bodo utrdili uspehe pri izpolnjevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije ob nadaljnjem razvijanju jugoslovanske socialistične revolucije.

Zato je vprašanje, kaj bo kar krepko zavrto in preobteženo gospodarstvo izvleklo iz sedanjega nič kaj obetavnega položaja.

Vemo, kakšna so pota za boljše gospodarjenje z družbenimi proizvodnimi sredstvi, vemo, kako zahtevno in odgovorno je delo orga-

nizatorjev proizvodnje, vodilnih delavcev, strokovnih služb, delovodij in še marsikoga. Ne moremo govoriti in pričakovati rešitev od zunaj. Največje rezerve so namreč v gospodarstvu samem. Smisel sindikalnih zahtev je, da tisti kadri, ki ne znajo, ne zmorejo ali nočejo vleči voza naprej, odstopijo svoje mesto sposobnejšim in bolj ambicioznim. S tem dokazujemo tudi odnos do družbene lastnine, ki je marsikje prav krepko načeta tudi zaradi naše neodgovornosti, malomarnosti in zasebnih interesov.

Sindikati upravičeno zahtevajo konkretne rezultate, ki jih moramo doseči v vsaki gospodarski celici, a že pred kongresom ZK Slovenije.

Direktor Kmetijske zadruge Vlado Kralj je sodelujočim ekipam na kvizu izročil priznanja.

Portorož Seminar za novinarje

Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani, Center za družbenopolitično izobraževanje pri Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo prireja 3. in 4. aprila seminar na temo Javna občila in komuniciranje med jugoslovanskimi narodi in Poročevalstvo o športu kot družbeni dejavnosti.

Predavali bodo vidni strokovnjaki iz Beograda, Trsta in Ljubljane.

Vy

Posvet

Zveza kmetijskih inženirjev in tehnikov Slovenije in društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov Ptuj sta priredila posvet »Slovensko kmetijstvo leta 2000« v Ptuj 21. in 22. marca 1985.

Imeli so tudi volilno skupščino ZKIT in podelili priznanja zaslužnim članom.

Vy

agroživilstva o skupnih izhodiščih in nekaterih osnovah za razporejanje ČD ter delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Ivan Vodlan

Na regijskem kvizu zmagal Šentjur

Na regijskem kvizu Mladi in kmetijstvo, ki je bil v začetku marca v Žalcu, je zmagala ekipa iz Šentjurja, ki je pravilno odgovorila na vsa zastavljena vprašanja. V znanju iz poljedelstva, kmetijsko zemljiške politike, ugotavljanja mastitisa in o osvobodilni fronti so se pomerile še ekipe iz Celja, Slovenskih Konjic, Prevalj, Titovega Velenja, Slovenj Gradca, Laškega, Šmarja pri Jelšah, Mozirja in Žalca.

Žalsko občino so letos zastopali mladi zadružniki iz Tabora: Renata Križnik, Milan Lesjak in Milan Pustoslemšek. Domačini so si tako priložili sedmo mesto, od drugega do šestega mesta pa so ekipe dosegle enako število točk in so si delile uvrstitve.

Celjsko področje so na republiškem kvizu, ki je bil v drugi polovici marca v Sevnici, zastopale Šentjurčanke.

m. n.

17. člen

V področje odnosov z javnostjo spadajo naslednja dela in naloge:

- 1) tehnično pripravljane, usmerjanje in vodenje integracijskih procesov v katere se vključuje SOZD;
- 2) strokovno prezentiranje stališč SOZD v poslovnih združenjih proizvodnje, trgovine in storitev;
- 3) organiziranje vplivov SOZD v občinskih, regionalnih, republiških in zveznih organih;
- 4) prenašanje in realiziranje poslovno-političnih smernic družbe v poslovni sistem SOZD;
- 5) predlaganje predstavnikov – delegatov v raznih asociacijah, zvezah in strokovnih telesih;
- 6) integriranje pomembnih podatkov, njihovo interpretiranje in oblikovanje predlogov poslovnih odločitev za koordinacije glavnega direktorja in sveta direktorjev delovnih organizacij SOZD;
- 7) osebno prisostvovanje ali delegiranje predstavnikov SOZD v telesa ali na sestanke, ki tangirajo predmete poslovanja SOZD;
- 8) pripravljane, zbiranje ter koordiniranje stališč, ki se morajo zastopati v kontaktih z institucijami, združenji, poslovnimi skupnostmi in drugimi asociacijami, in
- 9) skrb za organizirano transferiranje vplivov okolja na SOZD in SOZD na okolje ter koordinirano nastopanje in zastopanje SOZD.

(Iz Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delovnimi organizacijami v sestavi SOZD Hmezad in delovno skupnostjo SOZD Hmezad.

Jože Šalamun, dipl. ing. agr.

SILIRANJE TRAVE

Siliranje omogoča konzerviranje trave v fazi, ko je še dovolj mlada in ima veliko hranilno vrednost. Omogoča nam večkratno košnjo in pravočasno spravilo trave in pripravo kvalitetne krme za zimsko obdobje. Travnna silaža v beljakovinah, rudninskih snoveh in vitaminih dobro dopolnjuje koruzno silažo, žita in okopavine. Enota hranilne vrednosti v silaži je cenejša kot v senu. Prav tako poteka spravilo hitreje. Travo siliramo s površin, ki so dostopne za mehanizacijo. Travnna silaža nam omogoča, da imamo na kmetiji večje število govedi. Nepogrešljiva je na gospodarstvu usmerjenem v mlečno proizvodnjo in vzrejo plemenskih telic.

Travo siliramo mlado v začetku latenja, ko vsebuje veliko beljakovin in energije. Mlado travo siliramo uvelo, ker se silaža iz sveže mlade trave pokvari. Trava v začetku cvetenja vsebuje manj beljakovin in je slabše prebavljiva. Čestokrat siliramo prestaro travo, ki nam da slabšo kvaliteto krme. Posebno pri prvem odkosu moramo paziti na zrelost trav, ker visoke trave hitro ostarijo, bolj počasi pa nizke trave in detelje. V naših vremenskih razmerah siliramo prvi, tretji in četrti odkos trave. Tretji oziroma četrti odkos lahko zelo uspešno siliramo pomešan s koruzno silažo. Od sejanih trav se najbolje silirajo ljuke. Detelje in lucerna se težje silirajo kot trave. Izjemoma jih siliramo močno uvele v dobrotesnem silosu. Najbolje se silirajo kot dodatek h koruzni silaži. Z venenjem trave in druge zelene krme z visoko vsebnostjo beljakovin dosežemo, da silažno vrenje pravilno poteka z majhnimi izgubami. Običajno pustimo travo uveneti, da vsebuje 30 do 45 % sušine. Potrebno uvelost dosežemo v različnem času, odvisno od vremena, začetne vlage, sestave ruše, starosti trave in načina sušenja.

S trosenjem redi in obračanjem pospešimo venenje trave. Priporoča se uporaba gnetilnika, ki ob košnji zgnete travo in istočasno raztrosi ter pospeši sušenje. Posebno ob vetrovnem vremenu moramo paziti, da trava preveč ne ovne, ker jo potem težko potlačimo.

Glede na vrsto krme in način siliranja se priporoča:

Manjšo uvelost s 30 do 35 % sušine:

- če je trava starejša,
- ob neugodnem vremenu,
- če trava ni rezana,
- če polnjenje traja dalj časa,
- ob prvem siliranju ko še nimamo dovolj izkušenj,

- če silos samo delno napolnimo.

Večjo uvelost s 40 do 45 % sušine:

- če je trava zelo mlada, z močno gnojnih travnikov, z visokim deležem detelj,

- če je trava dobro tlačena, tlačenje s težkim traktorjem po tankih plasteh,

- če je trava rezana, dolžina rezi se ravna po načinu tlačenja in uvelosti,

- če se silos napolni v enem dnevu,

- če imamo s siliranjem že večkratne izkušnje.

Uvelo travo uspešno siliramo v koritastih silosih, kjer jo dobro potlačimo s težkim traktorjem. Širina silosa naj bo taka, da s traktorjem tlačimo navzkrižno. Dolžina najmanj 10 m, da v tanki plasti enakomerno porazdelimo pripeljano travo s pobiralno prikolico. Po vsaki porazdelitvi travo dobro potlačimo. Zelo mlade uvene trave silirane v koritastem silosu ni potrebno rezati. Če travo siliramo v stolpnem silosu, jo moramo zrezati in sproti tlačiti.

Pri siliranju mešamo različno krmo zato, da jo uspešno konzerviramo zaradi visoke vsebnosti beljakovin in vlage, ali da izboljšamo beljakovinsko vrednost silaže. Tako uspešno siliramo mlado travo s silažno koruzo.

Če siliramo dve tretjini koruzne rastline in eno tretjino mlade trave, se beljakovinska vrednost silaže v primerjavi s koruzno poveča za približno eno tretjino. Koruza naj bo voščeno dozorela z dobro razvitimi storži, mlada trava delno ali dobro uvela. Čim bolj je koruza zrela, manj je lahko trava uvela. Če je trava manj uvela, naj ne bo v debelejših plasteh, ker potem samostojno fermentira in ima neprijeten vonj in živali jo nerade žro. Ob zaključku silažne mase damo samo koruzno silažo, ker se ta bolj potlači kot trava in bolje skisa. Zadostuje že 20 cm debela plast koruze. Po končanem polnjenju silos čim prej pokrijemo s folijo in obtežimo, da se folija zrakotesno prilega k silažni masi in preprečuje dostop zraka. Samo v odsotnosti kisika bo potekala pravilna fermentacija.

Sprva nastajajo v silaži razna vrenja in razkroji, ki so delno rastlinskega (encimi) in mikrobnega značaja. Nekaj časa po polnjenju silosa rastline še vedno dihaajo. Čim več kisika je na razpolago, tem intenzivnejše je dihanje, material se segreje in izgube se povečujejo. Pri dihanju se porabljajo sladkorji, na-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Hmelj

AGROTEHNIKA:

Ko bo vreme dopuščalo in bodo tla primerno vlažna, začnite z brananjem, odoravanjem (odkopavanje strojno) in nato z rezjo, s katero lahko začnete po kultivarjih, kot sledi:

bobek	od 25. 3.-5. 4.
blisk	od 25. 3.-5. 4.
aurora	od 1. 4.-10. 4.
atlas	od 1. 4.-10. 4.
apolon	od 5. 4.-15. 4.
buket	od 5. 4.-15. 4.
sav. golding	od 10. 4.-20. 4.

Na izjemno težkih tleh in hladnejših področjih lahko z rezjo pričnete 3 do 5 dni prej.

OBVESTILA:

Sestanke tehnologov in pospeševalcev smo začeli **22. marca ob 9.00 uri** v sejni sobi Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo v Žalcu, sedaj si bodo sledili, vedno ob 9. uri.

12. 4. 1985 - Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec

10. 5. 1985 - Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec

31. 5. 1985 - Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec

21. 6. 1985 - KŠC - GRM Novo mesto

12. 7. 1985 - Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec

26. 7. 1985 - KZ Savinjska dolina - TZO Gotovlje

9. 8. 1985 - KZ Savinjska dolina - TZO Braslovče

URNIK OBHODOV POSPEŠEVALCEV

DO, TOZD, TZO

DATUMI

ZKZ Mozirje	1/4 15/4 6/5 27/5 10/6 1/7 29/7 12/8
ERA Šmartno/P	1/4 15/4 6/5 27/5 10/6 1/7 29/7 12/8
HMEZAD - Kmet. Žalec	26/3 9/4 30/4 14/5 4/6 18/6 9/7 30/7 13/8
KZ Sav. dolina	4/4 25/4 16/5 6/6 27/6 17/7 1/8 15/8
HMEZAD - KK Šmarje-Kozje	8/4 29/4 20/5 3/6 24/6 15/7 5/8
KK Sevnica	27/3 17/4 8/5 29/5 19/6 10/7 31/7 14/8
AGRARIA - Brežice	27/3 17/4 8/5 29/5 19/6 10/7 31/7 14/8
KZ KRKA - Šentjernej	27/3 17/4 8/5 29/5 19/6 10/7 31/7 14/8
KŠC - Grm - Novo mesto	27/3 17/4 8/5 29/5 19/6 10/7 31/7 14/8
PP Kozjak - Rogoza	2/4 16/4 30/4 14/5 28/5 11/6 25/6 9/7 23/7 6/8 20/8
AK Maribor	2/4 16/4 30/4 14/5 28/5 11/6 25/6 9/7 23/7 6/8 20/8
KK Ptuj - Pragersko	2/4 16/4 30/4 14/5 28/5 11/6 25/6 9/7 23/7 6/8 20/8
Zadružnik TZO Ruše	2/4 16/4 30/4 14/5 28/5 11/6 25/6 9/7 23/7 6/8 20/8
KK Ptuj - Dornava	3/4 17/4 3/5 15/5 29/5 12/6 26/6 10/7 24/7 7/8
SLOVIN - Ormož	3/4 17/4 3/5 15/5 29/5 12/6 26/6 10/7 24/7 7/8
KK Ptuj - Zavrč	3/4 17/4 3/5 15/5 29/5 12/6 26/6 10/7 24/7 7/8
KK Ptuj - Turnišče	3/4 17/4 3/5 15/5 29/5 12/6 26/6 10/7 24/7 7/8
KKZ Dravograd	27/3 10/4 24/4 8/5 22/5 5/6 19/6 3/7 17/7 31/7 14/8
KKZ Slov. Gradec	27/3 10/4 24/4 8/5 22/5 5/6 19/6 3/7 17/7 31/7 14/8
HMEZAD KZ »DRAVA«	26/3 9/4 23/4 7/5 21/5 4/6 18/6 2/7 16/7 30/7 13/3

Ura prihoda pospeševalca bo približno vedno enaka, zato naj bodo odgovorni hmeljarji na navedene dni dosegljivi na istem kraju

IHP

Zmrznjen krompir

Sneg v marcu

Enajstega marca je pričelo snežiti. Padal je gost in južen sneg. Od 10 do 20 cm ga je bilo in povzročil je plundro, ki je več dni ovirala gibanje.

Zadnji val hude zime je segel v marsikatero klet in zamrznil sadje, krompir pa tudi pijačo in jih uničil ali poškodoval. Krompirja bo jeseni malo in bo drag. Tisti, ki ga imajo, ga naj posadijo čim več, ker nam bo še kako koristil.

Siliranje trave

(Nadaljevanje s 4. strani)

staja ogljikov dvokis, ki iztiska zaostali zrak. Rastlinski encimi, ki delujejo še nekaj časa v silažni masi, razgrajujejo beljakovine na aminokisliline. Naša naloga je, da ustvarimo ugodne pogoje za hiter razvoj, razmnoževanje in delovanje mlečnokislinskih bakterij, ki tvorijo mlečno kislino. S tlačanjem silažne mase iztisnemo zrak in ustvarimo ugodne pogoje za razvoj mlečnokislinskih bakterij. Pri temperaturi silažne mase 20 do 30 °C in dovoljni količini sladkorja v odstotnosti zraka se navedene bakterije tako hitro razvijajo, da v par dneh stvorijo 1 do 2 % mlečne kisline, ki krmno zakisa na p H 4,2. Ko je dosežena kislost izpod p H 4,2 se delovanje škodljivih bakterij in rastlinskih encimov onemogoči. Pri tako hitri fermentaciji je izguba hranilnih snovi majhna. Očetna kislina nastaja pri temperaturi od 28 do 35 °C ob prisotnosti vode. V kvalitetni silaži razmerje očetne mlečne kisline ne presega razmerja 1 : 2.

Plesni se razvijajo ob prisotnosti zraka, na mestih kjer silaža ni dovolj stlačena, oziroma v presuhi si-

lažni masi, ki se ne more dobro stlačiti. Če temperatura v silažni masi naraste nad 40 °C, posebno, če je blizu 70 °C, pride do velikih izgub hranilnih snovi. Taka silaža je manj vredna in ne ješča.

Če bomo upoštevali osnovne zakonitosti za siliranje, bomo prideli dobro travno silažo. Če trave ne moremo oveniti, jo lahko siliramo z dodatki. Silirane dodatke po delovanju razvrščamo v tri skupine:

Pospeševalci mlečnokislinskega vrenja. To vrenje dosežemo z dodatkom sladkorja 0,5 do 2 %, melase 1 do 5 %, suhih pesnih rezancev 0,8 do 3 %, koruznega šrota 2 do 15 %.

Direktno zakisanje z dodatkom anorganskih in organskih kislinah njihovih soli. Največ se uporablja mravljična kislina, ki se mora enakomerno porazdeliti po navodilu.

Zaviranje delovanja drobnoživk s snovmi, ki preprečuje njihov razvoj ali pa jih uničijo. Ti podatki delujejo predvsem na škodljive bakterije.

Hranilna vrednost travne silaže je največ odvisna od časa košnje, stanja rastline ob spravilu in od pravnega postopka siliranja in poteka fermentacije.

Pri Jožu Vedeniku-Režaju

v Dolenji vasi pri Preboldu

Eden redkih savinjskih hlevov, ki je poln slovenskih hladnokrvnih konj.

Vrednost travne silaže za govedo:

Travna silaža:	Suha snov %	Prebavljive organske snovi %	Surova vlakna %	Prebavljive surove beljakovine g/kg	Škrobne enote g/kg
- v bilčenju sveža z dod. konzervansa	20	73	5,5	25	116
- v bilčenju zmerno uvelo	35	73	8,0	42	190
- v bilčenju močno uvelo	45	72	11	50	240
- v latenju sveža z dod. konzervansa	20	67	6	20	112
- v latenju zmerno uvela	35	67	10,5	33	170
- v latenju močno uvela	45	67	13,5	40	200
- v začetku cvetenja sveža	20	63	6,6	18	112
- v začetku cvetenja uvela	35	63	11,5	22	160
- v začetku cvetenja močno uvela	45	63	15,0	28	188

Dobra travna silaža je odlična krma za govedo. Na kmetijah usmerjenih v mlečno proizvodnjo in vzrejo plemenskih telic jo moramo pridelati za zimsko obdobje najmanj 5 m³ za vsako odraslo žival.

Osnovni obrok za proizvodno kravo:

- a) 3 kg dobrega sena,
- 35 kg dobre travne silaže,
- 2 do 6 dkg rudninsko vitamin-skega dodatka;
- b) 4 kg sena,

15 kg dobre koruzne silaže, 2-10 dkg rudnin. vitam. dodatka, 15 kg dobre travne silaže.

Obroka a) in b) vsebujeta hranilnih snovi za vzdrževanje krave in proizvodnjo 14 l mleka na dan.

Pred strokovno službo stojijo velike in odgovorne naloge pridelati dovolj kvalitetne osnovne krme za zimsko obdobje, ki bo vsebovala v osnovnem obroku za kravo molznico hranilnih snovi za 12 l mleka.

Pred konjušnico je vsa v lesku tudi oprema za ježo.

Po dolgih letih zapravljičev v družbi s sebi enakimi.

Oglas

Osmega aprila 1985 ob 10. uri bo na Rečici ob Savinji javna licitacija za prodajo osnovnih sredstev.

Poleg kmetijskih strojev sta naprodaj dve hmeljski preši po izključni ceni 30.000 din.

ZKZ Mozirje

Do sedaj najdražja spomladanska setev

Cene so neverjetno poskočile, saj je koruzno seme kar dvakrat dražje, kot pred kratkim, rezervni deli za stroje pa kar trikrat. Podražila so se tudi mineralna gnojila za 50 odstotkov. Molčimo. Če pa se podraži kruh za 18 odstotkov, skli-

cujemo tiskovne konference in na široko razlagamo vzroke. Slišati je, da se bo zmanjšala poraba semen, gnojil in kemikalij za zaščito rast-

lin. Ali ne bi bil to korak nazaj, vračanje k ekstenzivnemu kmetijstvu, nižjim pridelkom, dohodkom in še večji draginji in celo lakoti?

TAPIOKA

Od firme UMC – International corporation limited-Bangkok Tajska smo dobili 20 ton Tapioke v briketih. To firmo zastopa v Jugoslaviji »KONIM« – Ljubljana, Titova 38.

Tapioka je rastlina, ki raste v tropskih in subtropskih podnebjih. Steblo je visoko 2–3 m, dočim koren raste v globini 40 cm.

Tapioka ima različna imena: Kasava, Manioka, Gari. Samo koren se rabi kot surovina za moko in se nato predela v brikete. Moka vsebuje visok odstotek škroba 70–80 % in 1–4 % surovin vlaknen.

Tapioka je glavni prehranski artikel v mnogih deželah Afrike, Južne Amerike in Indonezije. Nadomešča krompir in riž.

Beljakovin v Tapioki je zelo malo, v povprečju okoli 1,3 %.

Tabela 1

Vsebina surovih proteinov in energetska vrednost tapioke.

Surovina	Sur. prot.	H.J./kg govedo	Met energija perutn.	M/J kg svinje
Tapioka	1,3	1,35	1,4	15,1
Koruza	8,2	2,35	13,2	14,8
Sirk	10,5	1,30	12,9	13,9

V državah zahodne Evrope uporabljajo za krmne mešanice 10–30 % tapioke kot nadomestilo koruze. Uporabnost tapioke kot vir energije je pri vseh vrstah domačih živali zelo dobra. (dr. K. Salobir – Razvojni center za prehrano Agroemona). To je odvisno od cene koruze, ki je za 20–30 % dražja od Tapioke.

Poizkus krmjenja s tapioko je bil pri dveh rejcih. Oba rejca imata objekt istih kapacitet. Enkratna vselitev je 24.000 kom. dan starih piščancev (DSP). Objekt ima 3 etaže in v vsako etažo smo vselili po 8.000 piščancev provenience »Jata«. Krmjenje je avtomatično (cevni sistem). V pitališču sta dve krmilni napravi in sicer: za I. in II. etažo en krmilni stroj, dočim za III. etažo je tudi poseben krmilni stroj. Piščanci v I. in II. etaži smo krmili s standardnim krmilom, ki je bilo v silosu, dočim smo piščance v III. etaži krmili s poizkusnim krmilom, ki je bilo v vrečah.

Piščanci so bili v obeh primerih krmiljeni prvih 14 dni s krmilom Bro-starter ustajene recepture.

(TK Žalec – podatke dala ing. Novak Alenka).

Tabela 2

Koruza	55,9
Sojine tropine 44 %	29,3
Ribja moka 63 %	5,6
Mesna moka 45 %	5,0
Sol	0,2
Apnenec	0,5
Premiks	0,5
Olje	3,0
Surovi proteini	22,89
Prebavljivi proteini	19,73
Met. energ. (K/cal)	3029
Surova vlakna	3,44
Mast	6,56
Metionin	0,445
Lizin	1,301
Metionin + cestin	0,755
Ca	1,148
P	0,760
P-(izkoristljivi)	0,531

Rejec A je vselil 24.000 piščancev dne 29. 10. 1984. Vsi piščanci so bili krmiljeni s krmilom Bro-starter ustajene recepture 14 dni (ta-

bela 2). V tretjem tednu starosti pa so piščanci v 1. in 2. etaži dobili krmilo Bro-fin ustajene recepture.

Tabela 3 – Bro-fin

Olje	3,5
Koruza	60,9
Sojine tropine 44 %	24,5
Lucerna	1,0
Ribja m. 63 %	3,4
Mesna m. 45 %	5,0
Di. cal. fos.	0,5
Apnenec	0,5
Sol	0,2
Premiks	0,5
Sur. prot.	20,21
Preb. prot.	17,35
Met. energ.	3089
Sur. vlakna	3,47
Mast	6,99
Metionin	0,392
Lizin	1,091
Met. + cistin	0,671
Ca	1,135
P	0,765
P-izkoristek	0,545

V III. etaži so dobili piščanci krmilo Bro-fin z 10 odstotnim dodatkom tapioke (glej tabelo 4)

Tabela 4

Bro-fin – 10 % tapioke

Koruza	49,8
Sojine tropine	26,6
Tapioka	10,0
Lucerna	–
Ribja moka 63 %	3,4
Mesna moka 45 %	4,5
Dical. fosfat	0,5
Apnenec	0,5
Sol	0,2
Premiks	0,5
Olje	4,0
Sur. prot.	20,31
Prebavlj. prot.	17,33
Met. energ.	3079
Sur. vlakna	3,60
Mast	7,06
Metionini	0,386
Lizin	1,147
Met. + cistin	0,656
Ca	1,013
P	0,729
P-izkoristek	0,513

Mlad nasad tapioke na Tajske

Pogin po tednih

Etaža	1. teden	2. teden	3. teden	4. teden	5. teden	6. teden	7. teden	Skupaj
I. + II.	108	87	80	48	36	33	37	429
III.	54	42	42	24	9	7	6	184
Skupaj	162	129	122	72	45	40	43	613

Pogin v I. in II. etaži je bil 2,68 %.

Pogin v III. etaži je bil 2,30 %.

Pogin piščancev je bil dnevno evidentiran ločeno po etažah in 2 × tedensko seciran.

Rejec je obdržal 84 piščancev za lastne potrebe – nalaganje piščancev.

Piščanci so bili tretirani po ustajenem preventivnem programu

»Hmezad«. Vakcinirani 20. dan z vakcino »SPF – Pestikal-Pliva« v vodi za pitje. Posebne zdravstvene problematike v reji ni bilo.

Piščanci so bili tehtani ob prehodu iz krmila Starter na Finišer v starosti 14 dni in v Klavnici »Jata« ob prevzemu v klanje stari 48 dni.

Nakladanje gomoljev tapioke

Teža piščancev ob prehodu krmjenja je bila 323 gr. Končna teža v starosti 48 dni:

I + II etaža	15.511 pišč., povpr. živa teža	2,00 kg
III. etaža	7.792 pišč., povpr. živa teža	1,90 kg
Skupaj	23.303 piščancev	

Konverzija pri poizkusnih piščancih je bila 2,15 kg pri ostalih pa 2,22 kg.

(Nadaljevanje na 7. strani)

TAPIOKA

(Nadaljevanje s 6. strani)

Rejec B je vselil 24.000 piščancev 5. novembra 1984. Piščanci so bili vseljeni in tretirani po istih pogojih kot pri rejcu A. Razlika je samo v tem, da so dobili piščanci v III. etaži krmilo Bro-fin z dodatkom 20 % tapioke.

Bro-fin 20 % tapioke

Koruza	37,1	Dical. Fosfat	0,5
Sojine tropine 44 %	27,9	Apnenec	0,5
Tapioka	20,0	Sol	0,2
Lucerna	-	Premiks	0,5
Ribja moka 63 %	3,8	Olje	5,0
Mesna moka 45 %	4,5	Sur. prot.	20,27
		Preb. prot.	17,36
		Met. energ.	3073
		Sur. vlakna	3,88
		Mast	7,64
		Metionin	0,379
		Lizin	1,157
		Metionin + cistin	0,637
		Ca	1,052
		P	0,720
		P. - izkoristek	0,520

Briketi in rezanci tapioke

Etaža	1. teden	2. teden	3. teden	4. teden	5. teden	6. teden	7. teden	Skupaj
I. + II.	236	128	107	74	67	129	123	864
III.	137	82	54	41	33	61	69	477
Skupaj	373	210	161	115	100	190	192	1341

Pogin v I. in II. etaži je bil 5,4 %.
Pogin v III. etaži je bil 5,96 %.

Tudi tu je bil pogin piščancev dnevno evidentiran po etažah in dvakrat tedensko so bili kadavri secirani. Večji odstotek pogina je vzrok slabi odbiri izvaljenih piščancev, kar je razvidno že iz pogina prvega tedna 1,4 % in se je nadaljeval med vso rejo.

Izloženo je bilo v tej reji 482 piščancev tj. 2 %.

Piščanci so bili tehtani ob prehodu krmljenja iz krmila starter na finiše v starosti 14 dni; njih teža je 332 gr. Piščanci so bili klani v starosti 49 dni in tehtani v klavnici. Povprečna živa teža piščancev je v I. in II. etaži 15.136 kom. je 2,15 kg v II. etaži 7.523 piščanca je 2,16 kg. Konverzija pri poizkusnih piščancih je bila 2,23 kg in pri ostalih 2,22 kg.

Laško pivo v pločevinkah

Laška pivovarna je prva v Jugoslaviji, ki je menda že začela polniti pivo v pločevinke. Vse kaže, da ga bodo izvažali v Avstrijo, ZDA, na Japonsko, Švedsko in morda še

Zaključek:

1. Iz obeh makro poizkusov je vidno, da lahko koruzo v kompletnih krmnih mešanica nadomestimo s tapioko od 10 do 20 odstotkov.

2. Te krmne mešanice nimajo negativnega vpliva na zdravstveno stanje jat in ješčnost.

3. Piščanci enakomerno priraščajo, pri klanju ni bila vidna razlika barve kože in obloženosti posameznih delov trupa.

4. Konverzija je v okviru normativa.

5. Izgube med rejo so v mejah normale.

KZ Savinjska dolina
Dr. Anton Vrabič

kam. Za domači trg ga bodo tudi namenili, a le manjše količine. Nerodno je le, da v Jugoslaviji ni proizvajalca potrebne embalaže. V Saturnusu so začeli s poskusi pred desetimi leti, sedaj pa imajo izdelan celotni tehnološki projekt za tako proizvodnjo pločevink.

Kako pripraviti zelje? Na to vprašanje je profesorica Jožica Struk popolnoma odgovorila. Udeležencem degustacije je med drugim povedala, da z zeljem ni težko pripraviti okusnih jedi. Za njegovo pripravo pa poznajo že najmanj petdeset receptov.

Degustacija zelja in strokovni posveti

Zadnje dni februarja sta Hmezad in Merx oziroma njuni delovni organizaciji Blagovni center in Kmetijska zadruga Savinjska dolina pripravili degustacijo zelja in strokovne posvete v hotelu Merx v Celju. Le-teh so se poleg pridelovalcev udeležili še dr. Jože Kokovnik iz zdravilišča v Rogaški Slatini, dr. Mihaela Černe iz Kmetijskega inštituta Slovenije in Jožica Struk, profesorica na Srednji šoli za gostinstvo in turizem v Celju. V strokovni razpravi so spregovorili o vrstah zelja, njegovi prehranjevalni in medicinski vlogi in tudi sodelovanja v okviru plansko poslovne skupnosti Hmezad - Merx.

Na degustaciji so ponudili enajst vrst zelja, devet vrst hibridov z Nizozemske in tri domače vrste. Kmetijska zadruga Savinjska dolina nekatere hibridne vrste že prideluje, le-to pa naj bi se v prihodnjih letih še povečalo.

-mn.

TZO Polzela

Marjan Blagotinšek, kmet. inž.

Marjan je organizator živinorejske proizvodnje že peto leto. Pred njim se je nekaj let bolj resno in intenzivno ukvarjala z živinorejo inž. Vera Medved.

V tem obdobju so gradili silose, a največ na obrobju doline, v Andražu, Dobriču, Podvinu in Založah pri številnih živinorejcih. Saj so jih zgradili za več tisoč kubikov silaže. V teh letih so obnovili in na novo zgradili 28 hlevov z nad 300 stojišči. Mleko so dobro prodajali, skoraj milijon litrov letno, zato so privezovali predvsem teličke. Lani so

prodali skoraj 300 ton goved in 600 ton piščancev.

Letos, ko se obeta dobra prodaja zaradi pozebe in pomankanja, bo propagiral saditev več fižola, buč, koruze in krompirja. Vedno večjo veljavo imajo jabolka iz kmečkih sadovnjakov, zato bi bilo prav, da jih kmetje negujejo bolj skrbno.

Marjan pravi, da je delo organizatorja, če hoče doseči zelene uspehe, dokaj zahtevno tako strokovno kot organizacijsko, polno vsakdanjih drobnih in tudi večjih problemov. »Delo je tudi zadovoljstvo, sploh če vidiš, da imaš uspeh, ki je v skupno korist,« je zaključil Marjan.

Vy

Inž. Marjan Blagotinšek ima polne roke dela.

Na traktorje čimprej varnostne kabine ali varnostne loke

Zakon o varnosti cestnega prometa (Ur. list SRS št. 34/82) v 34. členu določa, da morajo imeti vsi traktorji vgrajeno varnostno kabino ali varnostni lok.

Po 181. členu navedenega zakona morajo že od 1. 1. 1984 vse trgovine prodajati nove traktorje z varnostno kabino ali varnostnim lokom. Traktorji, ki pa so že bili evidentirani (že v uporabi), pa bodo morali imeti varnostne kabine ali varnostne loke s 1. 1. 1986.

Proizvodnja varnostnih kabin in varnostnih lokov je zelo zahtevna, saj je potrebno izdelati skupno preko 50.000 kabin in lokov za vse stare traktorje v Sloveniji, ki nimajo zahtevanih naprav. Poleg tega je preko 80 različnih tipov traktorjev. Za vsak tip pa je potrebno izdelati kabino ali lok, ki se da namestiti na traktor.

Predvsem je problem v tem, ker ni natančnih podatkov interesentov, za število posameznih tipov ni tudi podatkov števila kupcev teh proizvodov. Če danes računamo, da stane kabina med 70.000 in 100.000 din in varnostni lok že nad 30.000 din (cene v začetku leta 1985), potem je jasno, da so to ogromna sredstva, ki jih je potrebno vložiti v opremo traktorjev. Vemo, da danes na vsako blago v zalogah plačujemo visoko obrestno mero. Tudi iz tega razloga se tako proizvajalci kot tudi trgovina otepajo zalog.

Kmetijske organizacije, ki sodelujejo s kooperanti, imajo nalogo, da dobijo čim več naročnikov, ki bodo dobavljeno kabino ali lok takoj prevzeli, čim bo dobavljena.

Veliko problemov pri izdelavi kabin je bilo določilo, da mora imeti vsaka kabina ali lok **atest**.

V uradnem listu SRS št. 40/84 je bila objavljena sprememba 34. člena zgoraj citiranega zakona tako, da sedaj ni več potreben atest, temveč mora biti kabina ali lok preizkušena in pregledana ter o tem izdano strokovno mnenje.

Kakšna je razlika v tem določilu?

Za atest je potrebno kabino (lok) preizkusiti tako, da se z utežjo 2 toni udarja iz vseh strani po kabini (loku). Tako se vzame eno kabino (lok) iz serijske proizvodnje in se tako pravzaprav uniči. Dobljeni podatki pri takem preizkusu pokažejo, ali je kabina izdelana tako, da varuje voznika pri prevračanju in podobno. Takšne preizkuse opravljajo pooblaščenči zavodi (Ljubljana).

Strokovna mnenja

izdaja pooblaščen zavod za varstvo pri delu iz Ljubljane, ki bo samo pregledoval izdelke po posameznih sedežih tehničnih pregledov traktorjev, saj že sam proizvajalec mora projektirati in sam preizkusiti izdelek ali ustreza vsem varnostnim zahtevam. Seveda bodo morali traktorji na določen dan na sedež tehničnega pregleda, kjer bodo strokovnjaki zavoda VPD pregledovali in ocenjevali sposobnost izdelkov, če ustrezajo vsem zahtevam (ne bo pa preizkusov!).

V občini Žalec bo na sedežu HMEZAD DO STROJNA v Žalcu (servis) sprejemala prijave in nato sklicala na določen dan vse interesente, da kabino ali lok ta strokovna skupina oceni in izda ustrezno potrdilo.

Varujte svoja življenja!

Istočasno smo zvedeli, da tudi DO STROJNA TOZD proizvodnja kmetijske mehanizacije pripravlja serijo varnostnih lokov za različne tipe traktorjev. S temi loki bo možna obdelava tudi v žičnicah. Loki, ki bodo izdelani, bodo imeli že strokovno mnenje iz navedenega zavoda. Proizvodnja je v pripravi in lahko računamo, da bo v drugi polovici tega leta že možno nabaviti navedene varnostne loke.

Kaj moramo storiti, da si bomo traktor opremili z varnostno kabino ali z varnostnim lokom?

Na sedežu TZO se bomo pogovorili o nabavi varnostnih kabin ali varnostnih lokov. Pri tem boste navedli vse podatke, ki so potrebni, da bodo za vas nabavili takšno kabino, ki ustreza vašemu traktorju. Kabino si lahko vgradite sami, poskušali pa bomo, da bi vam kabino vgradili tudi na servisu.

Kdor se bo zadovoljil z varnostnim lokom, se naj obrne na HMEZAD DO STROJNA TOZD PKM, in se zanima, če bodo tudi za njegov tip traktorja izdelovali varnostne loke.

SEVEDA JE POTREBNO TUDI ZA TRAKTORJE, KI IMAJO ŽE VGRAJENE VARNOSTNE KABINE ALI VARNOSTNE LOKE, NIMAJO PA USTREZNEGA DOKUMENTA O TEM, DA STA KABINA ALI LOK DEJANSKO VARNOSTNA, PRAV TAKO PRIJAVITI NA DO STROJNO, KJER BODO Povedali, kDAJ JIH BODO PREGLEDOVALI.

Prizadevanja, ki potekajo v tej smeri, niso nova. V SR Sloveniji vsako leto beležimo med 50 do 60 smrtnih primerov nesreč s traktorji in drugimi kmetijskimi stroji. Pri tem običajno ne navajamo še števila posledic teh nesreč. Ugotavljamo, da je vsaj dvakrat večje število težkih invalidov, ki

so nesposobni za vsako delo na kmetiji. V to številko so všteti tudi otroci, ki so bili s traktorji težko poškodovani.

Da bi se zmanjšalo število nesreč s smrtnim izidom ali težkimi telesnimi poškodbami je bil sprejet zgoraj citirani zakon. Sam zakon ne bo ničesar doprinesel, če ne bomo sami ničesar storili za svojo lastno varnost in varnost svojih družinskih članov. Pregovor pravi »da je po toči preporno zvoniti«. Tako naj velja tudi za nas, da se sami pobrigamo in opremimo traktor, kot zahtevajo predpisi – in to za **lastno** varnost.

Ne imejte za slabo, ko vas bodo miličniki kaznovali, če ne boste imeli predpisane opreme, temveč se spomnite, da je to za vaše dobro.

Vse potrebne informacije okrog opreme traktorjev z varnostnimi kabinami ali loki lahko dobite na

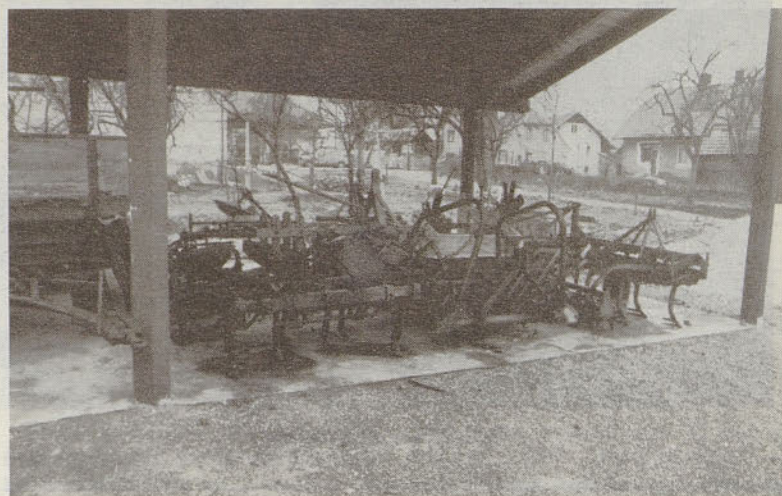
HMEZAD, DO STROJNA – tehnični pregledi traktorjev
SO Žalec, Odsek za promet

Na sedežih vaših TZO, ki bodo vprašanja posredovale.

Lahko pišete tudi na uredništvo HMELJARJA, kjer bodo vprašanja zbirali in dajali odgovore.

Svet za preventivo in vzgojo
v cestnem prometu SO Žalec.

Predsednik
Vinko Jug

Urejeno dvorišče in strojna lopa sta ogledalo vzornega in skrbnega gospodarja.

Pisali so o hmelju

Reparacija v Hmeljarskem društvu za dravsko banovino, »Jutro« št. 100, petek, 30. IV. 1937

V Žalcu obstoja že 53 let Hmeljarsko društvo za dravsko banovino, ki je pomembna stanovska organizacija vseh hmeljarjev savinjskega okoliša. Društvo si je pridobilo za koristi hmeljarstva neveljnih zaslug. V glavni meri je za sluga ravno te organizacije, da je hmeljarstvo v Savinjski dolini tako vzcvetelo in uspevalo in da je bilo z umnim in smotrnim izvajanjem hmeljarstva ustvarjeno v tej krajini tako lepo blagostanje.

Pred leti so se tudi v to društvo zanesli spori, ki so imeli svoj glavni izvor v tem, da je izvestna skupina forsirala spremembo društvenih pravil v tem smislu, da so se ustvarjale po posameznih občinah podružnice. V teh podružnicah so se često razračunavali politični spori lokalnih faktorjev na škodo stvarnemu delu, ki je namen društva.

Radi tega je društvo na glavnem občnem zboru dne 26. 3. 1933 z večino glasov izvolilo nov upravni odbor. Večina delegatov podružnic je glasovala za tako zvano Roblekovo listo, ki je prodrla s 34 glasovi proti 27.

Podružnica Hmeljarskega društva v Braslovčah je vložila zoper sklepe občnega zbora od 26. 3.

1933 pritožbo na sresko načelstvo v Celju in zahtevala ustavitev vseh sklepov tega glavnega občnega zbora, češ, da se je občnega zbora udeležilo 15 delegatov podružnic Vojnik, Vranksko in Škofja vas, do čim te podružnice takrat sploh niso več obstojale. Sresko načelstvo v Celju je pritožbo zavrnilo z utemeljitvijo, da gre za interne spore med člani društva, ki spadajo pred društveno razsodišče, ne pa pred državna oblastva.

Kr. banska uprava je to odločbo sreskega načelstva potrdila 18. 5. 1934.

Dne 26. 3. 1933 izvoljeni glavni odbor je predložil naslednjemu rednemu občnemu zboru 25. 3. 1934 predlog o spremembi pravil v tem smislu, da so se odpravile podružnice in da sta ostala kot organa društva le glavna skupščina in pa odbor.

Kr. banska uprava je z odločbo od 18. 8. 1934 odobrila nova pravila. Od tega časa dalje se je delovanje društva razvijalo zopet brez preprirov izključno le s stvarnega pogleda na interes celokupnega savinjskega hmeljarstva.

(Nadaljevanje prihodnjič)

NOVICE IZ DO GOSTINSTVO-TURIZEM ŽALEC

Letos smo se delavci gostinstva srečali že drugo leto zapovrstjo in se ob prazniku DO skupaj povese-
lili, ter skupno proslavili DAN
ŽENA.

Srečanje smo izkoristili tudi za
srečanje z našimi upokojenci. Kul-
turni program smo pripravili sami,
za slovensko pesem je poskrbel
SAVINJSKI OKTET pod vodstvom
tov. Milana LESJAKA.

DO Gostinstvo-turizem Žalec so
obiskali poslovni partnerji iz BRO-

DOGRADILIŠTA Split. Dogovarja-
li so se o možnostih koriščenja let-
nega dopusta njihovih delavcev v
obeh hotelih. Letos teče že peto
leto sodelovanja.

Odbor za odpravo motenj v po-
slovanju PE Hotel GOLDING-RU-
BIN Žalec, ki ga je imenoval Delav-
ski svet DO, je na sejah obravnaval
poslovanje te enote in pristop k ak-
tivnostim z željo popestriti ponud-
bo hotela ter približati hotel doma-
čim gostom.

S 15. marcem je kot vodja PE Ho-
tel GOLDING-RUBIN Žalec nasto-
pila delo tov. Tatjana ŽOLNIR. Pri
delu ji želimo mnogo uspeha!

Dragi osnovnošolci, spoštovani starši!

Še morda oklevate pred odločit-
vijo izbire poklica?

Ni še prepozno!

Radi bi vam pomagali pri vaši od-
ločitvi ter vas seznanili z našo de-
lovno organizacijo Hmezad GOS-
TINSTVO-TURIZEM ŽALEC.

DO GOSTINSTVO-TURIZEM
Žalec je v občini Žalec opredeljena
kot nosilka gostinske dejavnosti,
saj v sklopu nje poslujejo Hotel
Prebold, Hotel Golding Rubin Ža-
lec, Restavracija Slovan Vransko,
Gostilna Hmeljar Žalec, Gostilna
Ločica pri Vranskem, Gostilna Pri
kolodvoru Žalec, Restavracija Pri
rimski nekropoli Šempeter, pa še
Slaščičarna Prebold in cela vrsta
bifejev, da ne govorimo o največ-
jem proizvajalcu družbene prehrane
v občini Celje naši enoti Samo-
pstrežni restavraciji v Gaberju.

Za normalno proizvodnjo v vseh
enotah DO razpisujemo vsako leto
večje število štipendij tako za smer:
kuhar, natak, slaščičar. Verjetno
vam je znano, da je gostinski poklic
opredeljen kot deficitaren in kot
tak še posebno iskan. Naša DO po-
sveča precej pozornosti zaposlenim,
kot tudi našim štipendistom.

Naj naštejemo vsaj nekaj:

- redna mesečna štipendija,

- plačilo stroškov živinskih pre-
gledov,

- plačilo nagrad za opravljeno
počitniško delo (seveda poleg šti-
pendije),

- plačilo nagrad po doseženem
uspehu za opravljanje delovne
prakse na proizvodnem delu,

- nudi organizirano brezplačno
hrano med delom, v času opravlja-
nja počitniške prakse, kot tudi v
času proizvodnega dela,

- ob sklenitvi delovnega razmer-
ja pa še vrsta ugodnosti kot brez-
plačna delovna obleka, koriščenje
počitniških kapacitet v Hmezad-
vih domovih in prikolicah itn.

Največja skrb DO je nenehno iz-
boljševanje pogojev dela ter zago-
tavljanje socialne varnosti vsem
zaposlenim.

Da bi spoznali gostinski poklic še
podrobneje, se skupaj oglasite v
naših PE, kjer vas bodo vodje radi
seznanili o gostinskem poklicu.

Nasvidenje v enotah DO Gostin-
stvo-turizem Žalec

Vse informacije lahko dobite na
naslovu:

Hmezad

DO GOSTINSTVO-TURIZEM
ŽALEC, Hmeljarska ul. št. 2, odde-
lek splošnih poslov, telefon 710-
066, 710-828

Po novem postopku pakiran briketiran hmelj v Alu folijo v briketirnici Hmezad Ex-
port-importa v Žalcu.

Odmevi

So krajani Polzele drugo- razredni občani?

Občinski požarnovarstveni in-
špektor tov. Franc Verdev je dejal,
da ni nobenih zadržkov, da ne bi
uredili shranjevalnice plina na
dvorišču TZO Polzela. Zadoščeno
mora biti osnovnim predpisom.
Meni, da na Polzelo s tako velikim
zaledjem, shranjevalnica plina sodi
in je za njo zainteresiran tudi občinski
inšpektorat. Na potezi so Polze-
lani.

Vodja blagovnice na Polzeli to-
variš Jože Grobelnik je imel na listi-
ču napisane vse težave, ki jih ko-
maj in ne vedno premagujejo, in se
tako kupci kot tudi potrošniški
svet opravičeno, ker za vse ne
vedo, pritožujejo.

Zato nekaj pojasnil:

Dnevna poraba kruha niha tudi
do 200 kg. Peki vozijo kruh tudi po
»hišah«. Ko ga zmanjka, so v bla-
govnici najslabši.

Zelenjave ni, zato jo grosist deli
po razdelilniku, naša potreba pa je
mnogo višja.

Dostava blaga ni več redna,
predvsem pri bolj redkem blagu. Ni
več tako širokega izbora blaga za-
radi visokih obresti na zaloge, ki tr-
govino močno tepejo. Zato nizke
plače. Zaradi teh in delovnih sobot
kadri na veliko odhajajo. Morajo se
zadovoljiti s kadri, ki jih dobijo, pa
še teh je premalo.

Polzelani so zelo zahtevni, a ne
vedno kulturni kupci.

Vedno več je nepoštenih kupcev
med otroki in tudi odraslimi. Temu
po navadi ni vzrok pomanjkanje.

Mesta imajo prioriteto, toda taka
blagovnica kot je polzelska, ki ima
do 180 S milij. din dnevnega pro-
meta in pokriva velik okoliš, bi mo-
rala pri izboru, kvaliteti in dostavi
blaga biti bolj upoštevana.

Vy

Občinski veterinarski inšpektor mag.
Milan Weber, dipl. vet., svari pred stek-
lino in opozarja na skorajšnje cepljenje
psov.

DELAVSKA UNIVERZA CELJE organizira in sprejema prijave za naslednje oblike izobraževanja:

RAČUNALNIŠTVO (ZAČETNI TEČAJ)

V TEČAJ VKLJUČUJEMO OSNOVNO IN SREDNJEŠOLSKO
MLADINO TER ODRASLE.

UDELEŽENCI BODO SPOZNALI OSNOVE UPORABE HIŠNIH
RAČUNALNIKOV.

KRAJ IZOBRAŽEVANJA: DELAVSKA UNIVERZA CELJE
UČNA TEHNOLOGIJA: COMMODORE, SINCLAIRE,
SPECTRUM
UČNI JEZIK: BASIC

PRIJAVE SPREJEMA DELAVSKA UNIVERZA CELJE, CAN-
KARJEVA 1, PISNO ALI PO TELEFONU, ŠTEVILKA 25-620.

TUDI JAZ SEM V KORAKU Z NAPREDKOM!

Kuhajmo zdravo!

PODMETENO KISLO ZELJE

1,5 kg kislega zelja, 0,5 kg krom-
pirja, sol, 2 žlici moke, poper,
15 dag ocvirkov.

Zelje in na kosce narezan krom-
pir ločeno skuhamo in solimo. Ze-
lje podmetemo in malo popoprano.
Kuhan krompir zmečkamo in ga
zmešamo z zeljem. Zabelimo z oc-
virki.

KISLO ZELJE S KROMPIRJEM

Sestavine za 4 osebe:

40 dag kislega zelja, 50 dag
krompirja, 2 žlici ocvirkov, 1 žlica
olja.

Surovo kislo zelje operemo in
zabelimo z oljem. Krompir olupimo,
narežemo na koščke in skuhamo.
Kuhanega odcedimo, zabelimo
z ocvirki, nekoliko zmečkamo in
zmešamo s surovim zeljem.

Dober tek!

Življenjski jubilej

Prof. dr. Dolfe CIZEJ – 70-letnik

Letos v začetku februarja je slavil 70 let nadvse plodnega življenja in delovanja – prof. dr. Dolfe Cizej, dipl. inž. agr. Rojen pred 70 leti v Prekopi v Savinjski dolini kot sin trdnih kmečkih staršev je tudi s svojim poklicem, ki si ga je izbral, ostal zvest kmetijstvu. Po odlično opravljeni maturi na realni gimnaziji v Celju je v letih 1933 do 1937 študiral agronomijo na Agronomski fakulteti v Zagrebu. Med študijem v Zagrebu je bil aktiven član in dolgoletni odbornik levo usmerjenega akademskega društva Triglav. Po diplomji je staziral na Agronomski fakulteti v Zagrebu, nato pa stopil v službo pri Živinorejski zvezi Jugomontafon v Mariboru.

V času okupacije je bil zaradi sodelovanja in podpiranja NOB zaprt od oktobra 1942 pa vse do konca vojne v koncentracijskem taborišču DACHAU. Po osvoboditvi in vrnitvi v domovino je nastopil službo na takratnem slovenskem ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo v Ljubljani. Leta 1947 je nastopil ravnateljsko službo Kmetijske šole v Šentjurju pri Celju, dosegel je izredne strokovne uspehe v živinoreji na samem kmetijskem obratu šole kot tudi v širši celjski regiji, zlasti še s prvim začetkom organiziranega pospeševalnega dela v kmetijstvu. V letu 1956 je s svojim štiriletnim delom kot vodja kmetijske inšpekcije pri OLO Celje bistveno pripomogel k dobri strokovni in organizacijski izgrajenosti družbenih posestev in zasebnega sektorja na tem območju.

V letu 1960 je bil ob ustanovitvi Višje agronomske šole v Mariboru izvoljen za profesorja živinorejskih predmetov na tej ustanovi. Naš jubilar je v vsem obdobju delovanja na Višji agronomski šoli razvil vse svoje pedagoške, strokovne organizacijske in raziskovalne sposobnosti. Obsežna bibliografija iz obdobja delovanja na VAŠ je odraz njegovih pedagoških, tehnoloških in raziskovalnih sposobnosti. Med mnogimi sa-

mostojnimi publikacijami naj omenimo dve pomembni knjigi: *Govedoreja in Prašičereja*. Mimo tega je avtor mnogih visokošolskih skript in učbenikov. Zelo obširen je njegov spisek elaboratov, ekspertiz, znanstvenih in strokovnih člankov. Pri vsem tem je značilna avtorjeva dejavnost na področju poljubno-strokovnih sestavkov.

Izredne osebne lastnosti, kot so njegova družabnost, dostopnost, zdrav kmečki humor in komunikativnost s kmeti, študenti in sodelavci so vrednote, ki oblikujejo jubilanta.

Vsa njegova življenjska pot in delo, ker je eden najstarejših še vedno polno aktivnih kmetijskih strokovnjakov, dokazuje izredno častiljiva letnica – 45 let neprekinjenega aktivnega dela v kmetijstvu.

Dolgoletno članstvo v republiški in predsedništvu v regionalni komisiji za materialna vprašanja študentov pri Univerzi v Mariboru zgovorno potrjujejo jubilentovo sposobnost ter odprtost, ko želi pomagati tistem delu študirajoče mladine, ki prihaja iz kmečkih in delavskih vrst. Sodelavci in kolegi želimo našemu jubilarju, da ohrani to svojo vrednino, polet in zagnanost z vso njemu tako lastno človeško toplino še dolga leta.

Sodelavci!

Vrtnarstvo

Prisrčno za dan žena

Deževno sobotno jutro. Podobno vsem drugim zgodnje-marčevskim jutrom. Pa vseeno se je v upravni zgradbi pripravljalo nekaj veselega. Zaradi značaja dela vrtnarjev ob dnevu žena smo se zbrali teden dni pred praznikom. Tudi nekaj upokojenk se je odzvalo vabilu. Otroci, ki so ob takšnih praznikih vedno najbolj prisrčni in nam materam najbolj zaželeni, so nas razveselili s svojimi recitacijami, mladinci pa s skečem, glasbo in prijetno postrežbo. Bilo je zelo lepo. V rokah smo imele cvete orhidej, v srcih prijeten občutek, da nismo pozabljene. V spominu so nam ostale besede tov. direktorja, ki nam je zaželel, da bi se počutile lepo in vse dni v letu do naslednjega praznika – dneva žena.

Hvala mladincem, hvala izvršilnemu odboru osnovne organizacije sindikata Vrtnarstvo Celje. Pri vašem nadaljnjem delu pa mnogo uspehov.

Vse žene Vrtnarstva

Ne prezrite!

Prispevke za majsko številko, prosim, pošljite v uredništvo do 12. aprila 1985.

Urednik

Prof. dr. mgr. Janez Kraševac

RIZIČNI DEJAVNIKI PRI ALERGIČNIH OBOLENJIH

Pomen dejavnikov življenjskega okolja

Zagotovo drži, da ni alergija brez alergenov in sorazmerje obstoji tudi med večanjem števila potencialnih alergenov in številom alergičnih bolezni in manifestacij. Po letu 1925 govorimo tudi o fizikalni alergiji, kjer gre za preobčutljivost telesa oz. posameznih tkiv in sprožitve alergične reakcije na mraz, toplote, spremembe zračnega pritiska, vlažnosti zraka, svetlobo, pa celo psihičnih stresov. Tudi pri tem gre za sproščanje histamina in njemu sličnih snovi ter lokalne reakcije in ne samo za mehanizem »alergen-antitelo«. To obliko fizikalne alergije srečamo dokaj pogosto. Tako bi bilo umestno pogledati nekaj okvirnih skupin alergičnih obolenj, katerim vzrok so posamezne skupine povzročiteljev. Ne moremo mimo vsak dan ponavljajoče se medikamentozne alergije (na zdravila), poklicnih alergij na delovnem mestu, pa tudi izven nje. Nadalje alergij, ki se lokalizirajo na dihalnih in ne nazadnje alergij na prehrano. Vse to namreč lahko smatramo kot vsakdanje življenjsko okolje. Ravno alergijske manifestacije na posamezna zdravila nastopajo vse bolj pogostoma. Tako je na Japonskem porast števila slučajev alergične komplikacije, kateri vzrok je zdravilo poraslo od 3,23 odstotka v letu 1961 na 6,72 odstotka v letu 1971. Torej število alergičnih manifestacij na zdravila se je v enem desetletju več kot podvojilo. Zagotovo je temu vzrok čedalje pogostejše jemanje zdravil, tako onih na recepte, kot tistih drugih, ki jih jemljemo po lastni presoji in so v prostem nakupu. Vodilno zdravilo, ki je bil kaj kmalu povzročitelj alergičnih reakcij je penicilin s svojimi derivati; nadalje aspirin, sulfonamidi in nekateri drugi pirazolonski preparati (antirevmatiki). Smatramo, da je jemanje zdravil, kontrolirano ali ne, od rizičnih dejavnikov alergičnih komplikacij.

Kako naj se takih komplikacij sploh varujemo?

Za alergološko in klinično obdelavo pri tovrstnih komplikacijah so važne tri stvari: ugotoviti moramo pravega ali pa sumljivega povzročitelja in ga v naši terapiji z zdravili odstraniti ali zamenjati. Nadalje je važno poizvedeti v osebni in družinski anamnezi nastopanje in odvisnost takih in podobnih znakov za alergijo. Prav tako pa je tudi potrebno poznavanje medsebojnih vplivov zdravil in možno sumiranje učinkov ter navzkrižne reakcije med njimi. Če pogledamo le zdravila, vidimo možnost preobčutljivostne reakcije že v predhodnih skritih kontaktih z alergenom, kot npr. uporaba antibiotikov v mazilih in kremah, v živinozdravniški praksi, v živinski krmi in mle-

ku, naš kontakt z antibiotiki in drugimi snovmi potom uživanja mesa, mleka, sira. Tudi dojenček dobi določeno množino takih snovi potom materinega mleka, če ta uživa zdravila.

Nadalje tudi potom cepljenja živali lahko pridemo do senzibilizacije na tuje serume, beljakovine, pri prejetanju raznih neočiščenih cepiv itd. Tudi večkratno jemanje raznih zdravil lahko sproži nekoč alergično reakcijo. Pri uporabi penicilina je riziko posebno velik, navajajo 27–42 odstotkov primerov alergične reakcije. Nadaljnji dejavnik, ki vpliva na pojavljanje alergične reakcije je osebna in družinska nagnjenost, ki je bila že omenjena pri nastopanju atopijskih oblik alergije. Lahko jo ugotavljamo tudi z dobro anamnezo, to je spravevanjem o podobnih obolenjih in težavah pri drugih članih družinske veje. Takozvani atopijski dermatitis, ponavljajoči se spastični bronhitis, vazomotorni rinitis, pa celo mukozni kolitis v družinski anamnezi že pomenijo možnost predisponirajočih dejavnikov, ki naj vplivajo na pravilno in selektivno jemanje zdravil in drugih preparatov, začimb in jedil (malina, paradiznik, gobe, oranže, jajca, razni siri itd.). Tudi pojav koprivnice (urtikarije) gre v takšne simptome preobčutljivostne reakcije. Pri teh procesih gre, kot je že omenjeno za hitro sproščanje posrednikov (mediatorjev), kot je histamina in sličnih snovi. To opazimo po nekaterih navedbah pri 30 odstotkih alergičnih reakcij na anestetike in v 9 odstotkih alergičnih reakcij na kontrastna sredstva pri rentgenski diagnostiki. Za ugotavljanje tovrstnih preobčutljivosti in njihovo preprečevanje uporabljamo v diagnostične cilje kožne teste, ki naj pokažejo reaktivnost telesa ali posameznih tkiv. Pri dihalnih alergičnih boleznih uporabljamo tudi dihalne (inhalacijske) alergenske teste. Nadaljnji moment, na katerega moramo računati, je poznavanje medsebojnih vplivov in sumiranje učinkov med posameznimi snovmi, ki so potencialni povzročitelji ali pa sprožilci alergične reakcije. Mehanizem teh reakcij, ki imajo vzroke v mnogoterih uporabljenih zdravilih, je odvisen tudi od kemičnih, funkcijskih in strukturnih sorodnosti. K najbolj znani taki »sumirajoči« se kombinaciji sodijo antibiotiki betalaktatne skupine, to so naravni in polsintetski penicilini, cefalosporini itd. Vsi ti imajo betalaktatno jedro v svoji molekularni sestavi. Pogostost take navzkrižne in sumirajoče reakcije med penicilinom in cefalotinom je ocenjena v 14 odstotkov primerov istočasnega jemanja. Med penicilinom in cefaloridinom pa je v 2,3 odstotka primerov obojnega jemanja. Druga taka rizična skupina preparatov so salicilati. (Nadaljevanje prihodnjič)

Prvenstvo SOZD Hmezad Žalec v veleslalomu

Triindvajsetega februarja je bilo organizirano in izvedeno tekmovanje v veleslalomu za prvenstvo SOZD HMEZAD v letu 1985 s pričetkom ob 13. uri na RTC Golte. Prijavljenih je bilo 162 tekmovalk in tekmovalcev v 6 kategorijah. Nastopilo je 107 delavcev iz 11 DO in DS. Uspešno je prevozilo progo 105 tekmovalcev, dva pa sta bila diskvalificirana.

DOSEŽENI REZULTATI:

Članice nad 30 let:

1. TURK Nuša, AG	45,12
2. KROFLIČ Marija, AG	45,50
3. KVEDER Milena, DSSS	46,95
4. DOLAR Marjana, KZSd	51,69
5. ORAČ Eva, DSSS	52,99
6. MIHELJAK Judita	1:28,65

Članice do 30 let:

1. ŠPORIN Mojca, HM	44,02
2. PAJK Mojca, AG	45,81
3. JUDEC Mateja, KZSd	47,06
4. FERLAN Tatjana, DSSS	47,07
5. ROJC Nuša, DSSS	52,65
6. LESJAK, KZSd	54,90
7. MEŠIČ Marija, DSSS	1:11,58

Moški nad 45 let:

1. STOJAN Pavel, HM	42,78
2. OMLADIČ Edi, KŽ	46,07
3. TRATNIK Andrej, KŽ	48,31
4. BOBOVNIK K., HM	52,48
5. MARINC Ernest, DSib	55,83
6. PŠAKER Ciril, Ag	1:02,29
7. KRALJ Vlado, KZSd	1:02,41

Moški do 45 let

1. BUKOVNIK B., DSSS	37,78
2. JURAK Jože, Ag	40,85
3. KOŠENINA S., DSSS	41,48
4. OBLAK Matevž, MI	41,54
5. PANČUR Anton, ML	42,06
6. ŠTORMAN Slavko, MI	42,10
7. HLADE Jože, Ag	42,31
8. KRUŠNIK Henrik, MI	42,57
9. BRVAR Leopold, GT	42,87
10. AJDIČ Anton, DSSS	43,02
11. KAMPUŠ Alojz, DSSS	43,48
12. JANC Franc, KŽ	49,94
13. MIKLAVC Dušan, GT	50,96
14. ŽOLNIR Ernest, KZSd	50,97
15. LUŽEVIČ Janez, KŽ	51,12
16. LESJAK Branko, KZSd	52,70

Moški do 35 let:

1. TERŽAN Jože, SM	36,04
2. RIBIČ Marjan, KZSd	36,78
3. MIKŠA Adolf, KKŠ	37,48
4. PRESEKAR Franc, AG	38,78
5. FAJDIGA Boštjan, HM	38,84
6. TOPOVŠEK Boris, ST	38,85
7. JUDEC Beno, AG	39,31
8. VRHOVEC D., DSSS	39,32
9. TOPOVŠEK Dani, ML	39,33
10. STIPLOVŠEK, KKŠ	39,44
11. ŠTRAUS Miran, MI	39,78
12. ROJNIK Jani, KZSd	40,02
13. KOŠEC Remigij, DSSS	40,21
14. RIBIČ Drago, ST	40,38
15. OREŠNIK Drago, ST	40,55
16. NOVAK Jure, KZSd	40,67
17. STOPINŠEK Dani, KKŠ	40,72
18. SOVIČ, KKŠ	40,80
19. MLJAČ Adolf, AG	40,99
20. ŠKETA Albin, AG	42,05
21. VOVK Franc, AG	42,09

22. POTOČNIK Marjan, SM	42,71
23. HIRŠBERGER D., SM	43,48
24. GORŠEK T., HM	43,84
25. HOLER Branko, ML	43,91
26. SEM Branko, ST	43,97
27. KRITER Zoran, DSSS	44,80
28. ZAGORIČNIK M., ST	45,00
29. OCVIRK Vojko, KZSd	45,10
30. KRALJ Franc, ST	47,08
31. DOMJANIČ M., DSSS	50,44
32. NN, KŽ	50,50
33. SORGER Jože, ML	51,50

Moški do 27 let

1. KUNST Mirko, KKŠ	36,62
2. STEPIŠNIK Tomaž, AG	37,90
3. SALOBIR Ivan, MI	37,92
4. KOPRIVNJAK D., MI	37,98
5. VEDENIK Bojan, KŽ	38,40
6. PIKL Roman, ST	38,73
7. VODOVNIK Janko, ST	38,85
8. KRUŠIČ Tadej, MI	39,11
9. KUČER Andrej, KŽ	39,14
10. ŠTRAVS Bogdan, AG	39,51
11. NN, KZSd	
12. PRESEČNIK Miran, AG	39,64
13. LOVRENČIČ D., HM	39,80
14. GAČNIK D., KZSd	39,90
15. STIPLOVŠEK V., KKŠ	39,94
16. SERDONER, KZSd	40,38
17. KOMPOLŠEK M., ST	40,62
18. LILJA Tomaž, AG	40,66
19. VIDMAJER V., DSSS	40,79
20. JAGER, KKŠ	40,86
21. REHAR R., KZSd	41,34
22. ROJNIK, KZSd	41,56
23. VOLAVŠEK Grega, ST	41,84
24. JOŠOVČ Ernest, SM	42,26
25. SOPOTNIK Bogdan, KŽ	42,34
26. TERGLAV, KZSd	42,44
27. GOTAR Franc, ST	42,93
28. HRIBRŠEK, KZSd	42,98
29. VAŠL Tone, KŽ	43,04
30. ŠPORN Oto, KZSd	43,42
31. PUSTOSLEMŠEK F., ST	44,10
32. TERGLAV A., KZSd	44,79
33. MLINAR Robi, DSSS	45,25
34. BRINAR Martin, ST	46,96
35. ZUPAN Karl, ST	47,21
36. NOVAK Jože, ST	1:04,12

Vsem nastopajočim čestitke za športni duh in dosežene rezultate, na prvenstvo za leto 1986 pa vas vse pozivam in vabim, da sodelujete še v večjem številu.

Anton Ajdič

OGLAS

Ugodno prodam nerabljeno peč za etažno gretje stanovanj.
Naslov v uredništvu.

V skupni razvrstitvi ekip vseh kategorij so za prva tri mesta prejeli pokale vodje ekip DO in DS: za prvo mesto Jože Jurak Agrina Žalec, za drugo mesto Eva Orač - DSSS SOZD Hmezad in za tretje mesto Mateja Judec KZ Savinjska dolina Žalec.

Mirovanje ni človekov prijatelj

Civilizacija prinaša človeštvu po eni strani veliko dobrega, po drugi pa tudi veliko slabega. Preveč smo se polenili, premalo se gibljemo in veliko preveč ur prenesimo v udobnih naslanjačih. Sedimo v službi, sedimo v avtomobilih, pred televizijskimi sprejemniki, na športnih tribunah in poleti poležujemo na toplem soncu, pri vsem tem pa pozabljamo, da nismo ustvarjeni za mirovanje, temveč za delo, za gibanje.

Neka raziskava, zanjo so poskrbeli v Združenih državah je pokazala, da prebijejo danes ljudje povprečno že deset let svojega življenja pred televizijskim ekranom. In tako je verjetno že marsikje v civiliziranem svetu. Pa pristejmo tem deset letom še dobri dve desetletji sedenja v službi, poltretje desetletje spanja, pa bomo videli, da nam za gibanje ostane le še malo časa. Zato, opozarjajo zdravniki, bi bilo zelo koristno, če bi vsi, ki pogosto sedimo več ur skupaj, upoštevali nekaj tehle nasvetov:

Če se ne moremo odreči televiziji, bomo vsaj malce kritični in se odločimo le za zares zanimive oddaje. In bodimo pri tem dosledni. Čim je oddaja konec, ugasnimo sprejemnik.

NEPOZABNA PLANICA

V Planici je bilo 15., 16. in 17. marca osmo svetovno prvenstvo v poletih na obnovljeni velikanki. Finec Matti Nykänen je bil nepremagljiv. Dosegel je nov svetovni rekord s 191 metri. Drugi je bil Jens Weissflog iz NDR, tretji Pavel Ploc iz ČSSR, 6. Miran Tepeš, 11. Primož Ulaga, 13. Matjaž Žagar in 26. Tomaž Dolar.

Braslovčan Matjaž Debelak je kot predskakalec dosegel nov jugoslovanski rekord 185 m, odlično je letel tudi naš Andražan Jože Verdev.

Tako je Planica - zibelka poletov in najstarejša letalnica - ob svoji 50-letnici nad vse veličastno in ob navzočnosti nad 150.000 obiskovalcev proslavila lep jubilej.

Vy

Če se že odločimo za dolgotrajno sedenje, moramo vmes večkrat vstati in se razgibati. Nikakor ne zadošča, če se le na hitro pretegnemo! Opraviti moramo vsaj nekaj počepov ali teči na mestu tri, štiri ali pet minut. Če gledamo televizijsko nadaljevanje je tudi pomembno, da sedimo dovolj daleč od ekrana in da je slika približno v višini oči.

Po vsakem dolgotrajnem sedenju zdravniki priporočajo sprehod ali lahkokoten tek na svežem zraku. Če se pri tem vsaj malo oznojimo, je sprostitvev še toliko bolj učinkovita.

A. U.

Za dan železničarjev

Nova hitra proga

Japonske železnice (JRN) so začele z izdelavo projektov za novo hitro progo Kyushu, ki bo povezovala mesta Hakata in Kagoshima. Proga je dolga 317 km in bo tekla po zelo zahtevnem terenu. 54 odstotkov proge bo potekalo po tunelih. Vlaki, ki sedaj vozijo po stari progi, potrebujejo za vožnjo 4 ure in 35 minut, po novi progi, po kateri bodo vozili s hitrostjo 260 km/h, pa bodo potrebovali le 1 uro in 30 minut.

VR 1965/84

Kako je pri nas? Dovolj je, da si ogledate nekdanji živahni, urejeni in cvetjati polni postaji Petrovče in Šempeter, pa vam bo jasno, kje so naše železnice danes. Spominjam se velikega panoa nad vhodom celjske železniške postaje v začetku prve petletke po osvoboditvi. Na njem je bilo označeno, da bo savinjska proga kmalu elektrificirana in od Polzele z novim tirom povezana mimo Vranskega z Ljubljano. V nasprotju s tem so v Sloveniji demontirali kar 11 prog, med njimi tudi pomembne.

SAMO ZA HIP NAROBE SVET

Prijatelj sporoča:

»... Smola na vsej črti. Minuto po polnoči se mi je v čeljustih oglašil zob. In potem je vriskal in prepeval, da sem stokal vso noč. Pogoltnil sem pet kombi praškov, zjutraj pa sem bil nabrekli kot Evine prsi. Tečem v ambulanto. K sreči nikogar ni bilo v čakalnici. Inštrumentarka me čaka med vrati.

– Dobro jutro! Kar naprej, prosim.

Ljubeznivi doktor se že sklanja nad moje razbolele čeljusti. Z veliko odgovornostjo me je opozoril, da imam še več gnilih zob, ki bodo še ta mesec popravljeni.

– Imam še kupček zlata po znižani ceni, me je tolažil.

Vesel, da sem se znebil bolečin, stopim na ulico. Nasproti mi pridrvi črna limuzina. Škropi levo in desno. Že sem se pogl na pločnik, ko se limuzina ustavi. Iz nje stopi začuda eleganten mož.

– O, gospod direktor! vzklidem, on pa me povabi v limuzino, me kar se da toplo vpraša, kje stanujem, da je slišal, kako slabo stanovanje je to, da kmalu dobiva z ženo drugega, pri blažajni pa naj že jutri dvigneva dobiček. Ni veliko, tri povprečne plače. Povem, da je žena v službi, on, gospod direktor, pa mi je zvesto obljubil, da bo zadevo osebno uredil.

Doma si pripravim kavo, pa ugotovim, da moram po mleko. Letim k spodnjemu kmetu. Ta mi nalije mleko. Toda komaj stopim na cesto, že pridirja za menoj gospodinja in na ves glas kriči: »Vi imate vendar posneto mleko, ki ga imamo za svinje, vrnite se, dobite drugega, s smetano!«

– Hvala, tisočkrat hvala. Bova prišla z ženo hmelj odkopavat.

Ves srečen sem tekem na občino. Moral sem urediti začuda stvari. Tam so me nosili iz roke v roko in bil sem prijetno presenečen, ko sem izpolnil en sam obrazec in so z njega dobili prav vse podatke, še celo to, da sem bil samo enkrat resnično rojen in da sem jaz ena sama oseba. V informacijski pisarni so se priporočali, naj se še večkrat oglašim, češ da je občina zaradi občanov in ne občani zaradi občine.

In ko sem tako spet na cesti, srečam klepetuljč, ki po navadi hodi od jutra do večera od hiše do hiše in spleta marnje. Povedala mi je, da še danes ni nič novega, samo to mi je zaupala, da imajo v mesnici tri vrste mesa, teletini da so ceno za polovico znižali. Seveda sem skočil v mesnico, naročil kilogram prvoklasnega. Mesar me je ljubeznivo nagovoril, naj sam pokažem zaželen kos. Pokazal sem. Jaz sem šel k blažajni, mesar je odrezal. Bil sem že na ulici, ko priteče mesar: »Oprostite, zmotil sem se pri razmerju: kosti je četrtr kg preveč!«

Na veselje sem stopil v gostilno in naročil dva deci najboljšega. Pri »šanku« sem srečal zdravnika, ki me je prišel ob priliki hude gripe na dom zdraviti. Čeprav sem zdravstveno zavarovan, sem se vendarle hotel oddolžiti. V žep sem mu stisnil pest »komunistov«. On pa mi je denar ljubeznivo vnil s pripombo, da je to pri dohtarjih že dolgo iz mode. Prijel sem kozarec in ga nagnil v sapi, ko zakriči natakarica: »Nikar saj sem natočila en prst pod centimol!«

Židane volje sem stopil še na upravo kmetijskega gospodarstva. Tam imam nekaj prijateljev. Žal pa ni bilo nikogar v pisarni: ne moških ne žensk. Baje so zarana odšli z delavci na širna polja, da bodo pomagali z moralo in delom dvigniti proizvodnjo ter omiliti neizprosne stabilizacijske ukrepe.

Oglasil sem se še v trgovini. Tam sem nakupil deset dek bonbonov, ki jih moram razdeliti med pridne otroke. Namreč, ko se vsak dan vračam umazan od dela, se kar skušajo, kdo me bo prej pozdravil.

Hotel sem jo kar nahitro popihati, pa so prodajalci kar navaliti name: »Hvala lepa, se priporočamo, pridite še kaj, dobili bomo to, imamo to in to. Na svidenje, klanjamo se! Če boste slučajno v stiski s penk penk, kar pridite, damo tudi na up!«

Da bo slavje za žensko čim bolj prijetno, sem stopil še v komunalno banko, v hišo prijaznih ljudi. Pokazal sem legitimacijo, povedal, kje sem v službi ter kaj bi rad kupil. S prijaznimi obrazi so mi ponudili ček: Čez leto dni spet pridite, na svidenje!«

V velebnogovnici sem zvedel, da dajejo občanom, ki imajo manj kot dva stara milijona OD, razno razne artikle na zajeten popust. Uprava podjetja napiše potrdilo in ti z njim pohitiš v trgovino.

– Hvala, hvala – to je stabilizacija!

Doma pa me čaka pismo. Stric z onstran doline piše, da nam daje tri hektarsko posestvo brezplačno v najem. »Pridita«, piše. »Pridita takoj, da bosta hmelj obrezala in vodila napeljala. Zadosti bo prostora za vse tri in hrane nam ne bo manjkalo. Samo s pogodbo, da me preživita do smrti. Po moji smrti pa je vse važno.«

– Juhuhu, to je tako kot mizica pogrnj se!

Toliko je bilo ta dan prijetnih presenečenj, da sem vzel papir in začel pisati članke. Komaj pa ga pokažem v uredništvu, me urednik nahruli: »Prekratko! Napišite deset strani dolgo poročilo!«

Dragi bralci, pomagajte mi iz zadrege. Če ima morda še kdo kakšno presenečenje tega sveta, naj hitro piše na naslov: TOVARIŠ AZIL, pošta 141985 PRVI APRIL.

Tako se je zgodilo mojemu prijatelju. Mogoče se bo tudi vam in meni. Upajmo. Saj je upanje eno izmed »božjih« masti. Tako je zapisal savinjski »poet«, ki je za hip videl ta narobe svet.

Drago Kumer

Mali traven

Nič aprilu ne zaupaj, če je topel, zelen breg; burja, krivec le zasukaj, brž je mrz, pobeli sneg.

Če lepo je drevja cvetje malega travna zadnje dni, gorko, zdravo bo poletje, polno grozdja dozori.

Vse je drago, samo trpljenje sveta je poceni – zastoj.

Dobra beseda malo stane, a je veliko vredna.

Pasja vdanost je povsod enako nagrajena.

Svoboda je pravica, da delamo vse, kar zakoni dovoljujejo.

Kako gol in pust bi bil videti marsikateri košček zemlje, če na njem ne bi rasel plevel.

Poljedelstvo in živinoreja sta dojki, ki dojita državo bolj zanesljivo kot zlati in srebrni rudniki Peruja.

V APRILU SO PRAZNOVALI

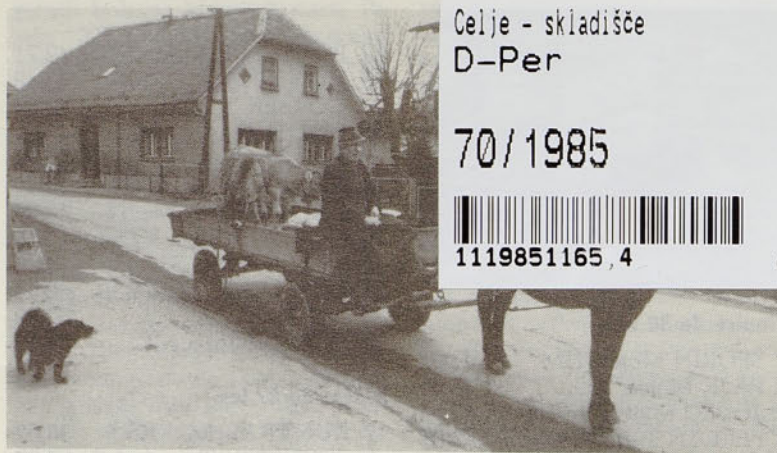
50 let

ALOJZ KLANČNIK
ALOJZIJA URANJEK
VELJKA SEKULIČ

BOŽIČNIK FRANC
ALOJZ JAKOLIN
STANISLAV DROLČ

KMETIJSTVO ŽALEC
KMETIJSTVO ŽALEC
CELJSKA MESNA
INDUSTRIJA CELJE
MLEKARNA ARJA VAS
STROJNA ŽALEC
STROJNA ŽALEC

Čestitamol!

Celje - skladišče
D-Per

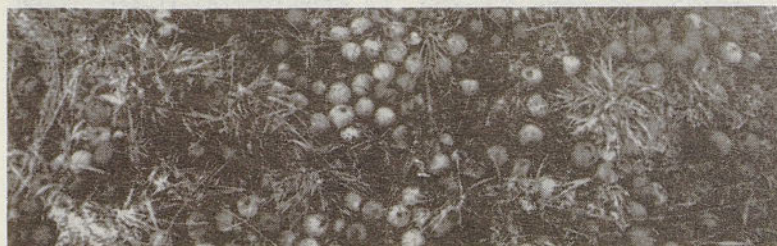
70/1985

1119851165,4

COBISS

Južnov stric iz Marije reke pelje domov dve teleti za dopitanje z odkupa na TZO Prebold.

Marsikje po sadovnjakih še sedaj ležijo užitna jabolka pod drevjem, na trgu pa so celo po 140 dinarjev.

Trajni biološki preparati s silikonskim kavčukom

Ta postopek prepariranja je heidelberški anatom dr. Gunther von Hagens imenoval plastiniranje. Dele živalskega ali človeškega telesa ali rastline potope v Bayerjev silikonski kavčuk na osnovi (R) siloprema. Ker se le-ta strdi, dobijo trajne in pristne preparate. Postopek ni zanimiv samo za medicino, izobrazbo in raziskovanje, ampak tudi za prepariranje lovskih in ribiških trofejev. Ta prispevek je na trgu pod imenom (R) Biodur. – Na fotografiji preparirano srce.

Glasilo Hmeljar izdaja delavski svet SOZD Hmezad Žalec – Ureja predniški odbor: predsednik Slavko Košenina; člani: Metka Vočko, Ivan Vodlan, Eva Orač, Martina Krajnc, dipl. inž. kmet, Miljeva Kač, dipl. inž. kmet – urednica strokovne priloge za hmeljarstvo. Vili Vybihal, kmet. inž. – glavni in odgovorni urednik – Uredništvo je v SOZD Hmezad v Žalcu, Ulica Žalskega tabora 1 – Glasilo izhaja enkrat mesečno v 5.200 izvodih – Mesečna naročnina 50 din – Tisk AERO Celje – TOZD Grafika